

POROČILO SLOVENSКИH EKOŠOL

ŠOLSKO LETO 2011/2012

**POROČILO SLOVENSКИH EKOŠOL ZA
ŠOLSKO LETO 2011/12**

Urednica: Dunja Dolinšek
Lektoriranje: Milojka Mansoor
Oblikovanje: Gregor Jerič
Fotografije: Arhiv programa Ekošola
Tisk: Birografika BORI d.o.o.
Naklada: 1.500 izvodov

September 2012

Vsebina

UVOD	4
Ekošola v Sloveniji – na poti povezovanja in sodelovanja	5
Najpomembnejši dogodki v šolskem letu 2011/2012	7
O PROGRAMU EKOŠOLA	10
Metodologija sedmih korakov	11
Prednosti vključenosti v program Ekošola	14
Razvoj in mejniki programa	15
PREDSTAVITEV DELA IN REZULTATOV ZA ŠOLSKO LETO 2011/2012	18
Projekti v šolskem letu 2011/12	19
Odpadki	20
Energija	24
Voda	27
Biotska raznovrstnost	29
Ekokviz za osnovne šole	30
Ekokviz za srednje šole	31
Po Kekčevih stopinjah do znanja	32
Altermed	33
Zgodnje naravoslovje	34
Varčevanje kot odnos do dobrin v ekovrtcih	35
PROGRAM DELA ZA LETO 2012/2013	36
Tematski sklop	37
Okoljski pregled	37
Ekoakcijski načrt	38
Projekti v šolskem letu 2012/2013	39
Program dela za leto 2012/2013 za vrtce	40
SEZNAM DOBITNIKOV EKOZASTAV V ŠOLSLEM LETU 2011/2012	42
SODELOVANJE S PARTNERJI IN PODPORNICI	48

UVOD

Ekošola v Sloveniji – na poti povezovanja in sodelovanja

Spoštovani,
v programu Ekošola smo ponosni na delo in rezultate, ki smo jih skupaj z vključenimi ustanovami, sodelavci in partnerji dosegli v šolskem letu 2011/2012. Izvedli smo 20 zanimivih in odmevnih projektov, pri katerih je sodelovalo 138.600 otrok, učencev in dijakov ter 15.850 mentorjev. Zeleno zastavo je prejelo 560 ustanov. Še posebej nas veseli, da smo uresničili zahteven cilj: v primerjavi s preteklimi leti smo na novo sistematizirali vsebine in način dela. S tem smo znova postavili oziroma utrdili temelje programa Ekošola, da bomo postopoma uresničevali načela trajnostnega razvoja.

Šolsko leto 2011/2012 so popestrili dodatni projekti, ki jih pripravljamo v sodelovanju s partnerji in sponzorji; z njihovo podporo smo ustanovam razdelili skupaj za več kot 100.000 evrov nagrad ter organizirali vrsto zanimivih aktivnosti. Sodelovali smo z eno največjih okoljevarstvenih organizacij na svetu WWF - World Wide Fund for Nature in se vključili v številne mednarodne projekte. Pridružili so se nam novi vrtci in šole, vzpostavili pa smo tudi sodelovanje s Pedagoško fakulteto v Ljubljani, za katero želimo, da postane prva ekofakulteta v Sloveniji.

Šolsko leto 2011/2012 je bilo izjemno zahtevno. Z vidika nacionalne koordinacije ga lahko označimo celo za prelomno:

uvedli smo sistematičen, poenoten in pregleden način dela po mednarodno primerljivi in uveljavljeni metodologiji sedmih korakov. To smo podprli tudi s prenosom poročanja o delu in komuniciranja z mentorji na splet. Program Ekošola je v preteklih letih v Sloveniji namreč dosegel izjemno rast, saj je strmo naraščalo tako število vključenih ustanov s sodelujočimi otroki in mentorji kot tudi število aktivnosti. Hkrati pa večje število projektov in sodelujočih ustanov zahteva posodobitve v organizaciji in načinu dela. Zato smo si lani postavili zahteven cilj, da bomo sistematizirali vsebine, način dela in komunikacijo s koordinatorji. Tako bomo program Ekošola še bolj približali otrokom in mladim – tistim, ki jim je program namenjen – hkrati pa olajšali in poenotili delo njihovih mentorjev, pedagogov – tistih, brez katerih programa in njegovih aktivnosti ne bi mogli konkretno izvajati.

Metodologija sedmih korakov omogoča izboljševanje in nadgrajevanje okoljskih aktivnosti v posamezni ustanovi. Najzahtevnejša in ponavadi tudi obsežna koraka metodologije sta **okoljski pregled** in **ekoakcijski načrt**. Da bi olajšali delo koordinatorjem in mentorjem, smo šolsko leto 2011/2012 določili kot prehodno obdobje, v katerem so ustanove svojo pozornost namenile predvsem okoljskemu pregledu. Za novo šolsko leto pa mora vsaka ustanova pripraviti svoj ekoakcijski načrt.

Z doslednejšim uvajanjem metodologije sedmih korakov smo spremenili način dela: zmanjšali smo število obveznih projektov, ki so pogoj za pridobitev oziroma ohranitev zelene zastave, s tem pa ustanovam omogočili, da so izvedle več projektov, ki so jih same izbrale kot najpomembnejše v njihovem okolju in za njihovo okolje. Za učinkovito delo in komunikacijo s koordinatori smo razvili spletno **Ekoaplikacijo** za vnašanje vsebin o okoljskem pregledu, izvedenih projektih, ekoakcijskem načrtu in drugem. Uvedli smo tudi spletni **Forum**.

S partnerskimi podjetji-sponzorji smo organizirali različne projekte in nagradne natečaje. Tako smo vsebine programa dodatno popestrili, ustanovam pa omogočili, da so za svoje delo prejele različne denarne in materialne nagrade. Sodelovanje s podjetji omogoča pogled iz druge perspektive, hkrati pa tudi podjetja prepoznavajo okoljsko problematiko skozi oči mladih. Oboje je izjemno pomembno v času, ko naše okolje in družbo zaznamuje vrsta težav, zato še zlasti upamo, da bomo kljub zaostrenim gospodarskim razmeram s podjetji uspešno sodelovali tudi v prihodnje.

V šolskem letu 2012/2013 bomo nadaljevali letos začrtano usmeritev: prehajamo na spletni Ekoakcijski načrt za osnovne in srednje šole. Upamo, da se nam bodo pridružile nove ustanove, med njimi tudi višje- in visokošolske. Ponudili bomo nove zanimive projekte, nagradne natečaje in

tekmovanja, nadaljevali sodelovanje z organizacijo World Wide Fund for Nature, dogovarjamo se za izvajanje mednarodnih projektov, želimo pa tudi več sodelovanja z ekošolami iz tujine.

Uspešno delovanje programa Ekošola ne bi bilo mogoče brez predanega dela ožje skupine sodelavcev: Marije Brlec in Dunje Dolinšek na sedežu programa Ekošola, Daneta Kataliniča, koordinatorja za vrtce, Tomaža Pajniča, koordinatorja za osnovne šole, in Tanje Pirih, koordinatorkice za srednje šole, ki vsakodnevno sodelujejo z regijskimi koordinaticami in koordinatori.

V vsakoletnih dosežkih programa Ekošola se prepletajo radovednost, ustvarjalnost in znanje mladih ter zavzeto in predano delo ekokoordinatorjev in mentorjev. Ugotovljamo pa, da največji napredek dosegajo ustanove, ki jih podpirata njeno vodstvo in lokalna skupnost. In to je navsezadnje cilj delovanja programa Ekošola v najširšem pomenu: da presega meje ustanove, lokalne skupnosti ali organizacije in jih spodbuja k sodelovanju in povezovanju.

Hvala torej vsem, ki ste kakor koli soustvarjali in podpirali program Ekošola v šolskem letu 2011/2012. K sodelovanju vas vabimo tudi v prihodnje – pred nami je še veliko izzivov!

*Mag. Gregor Cerar,
nacionalni koordinator
programa Ekošola v Sloveniji*

Najpomembnejši dogodki v šolskem letu 2011/2012

DOGODKI IN AKTIVNOSTI V ŠOLSLEM LETU 2011/2012

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">September 2011</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Svetovno prvenstvo (SP) v veslanju na Bledu: 32 sodelujočim ekošolam smo podarili 32.000 EUR ter 3200 otrokom in učiteljem omogočili ogled SP v veslanju. Vsaka sodelujoča šola se je na SP v veslanju predstavila na ekopromenadi na Bledu. • Čistilna akcija na jesenskem sejmu Nautica v Portorožu: V sodelovanju s programom Modra zastava so otroci ekošole Centra za korekcijo sluha in govora Portorož izvedli čistilno akcijo v okolici sejma.
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Oktober 2011</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Konferenca ekokoordinatorjev, Brdo pri Kranju: 371 udeležencev iz vseh ustanov (vrtcev, osnovnih in srednjih šol ter centrov šolskih in obšolskih dejavnosti) je uvodoma nagovoril minister za okolje in prostor, predstavili smo projekte, pri delu v skupinah smo obravnavali nadaljnji način dela Ekošole in na zaključku podelili zelene zastave.
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">November 2011</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sodelovanje v Evropskem tednu zmanjševanja odpadkov (ETZO): Pri projektu je sodelovalo 113 ustanov, ki so izvedle različne aktivnosti, s katerimi so predstavile možnosti za zmanjševanje količine odpadkov. • Priprava Okoljskega pregleda (OP) v Ekoaplikaciji: Pripravili smo spletno aplikacijo za izvedbo okoljskega pregleda. Z odgovori na več kot 150 vprašanj iz devetih tematskih sklopov so šole ocenile svoj vpliv na okolje. Okoljski pregled je v šolskem letu 2011/2012 izpolnilo 327 ustanov: 293 osnovnih šol, 34 srednjih šol ter Centrov šolskih in obšolskih dejavnosti. • Slavnostna počastitev 15-letnice programa Ekošola, Domžale: Sajenje dreves skorša (avtohtona slovenska drevesna vrsta) s sodelovanjem župana občine Domžale in župani občin Trzin, Mengeš, Kamnik, Lukovica in Moravče.
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Januar 2012</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Preverjanje opravljenih Okoljskih pregledov: Regijski koordinatorji so pregledali in preverili vsebino Okoljskih pregledov, kot so jih ustanove izpolnile prek spletne aplikacije. Pripravili smo analizo vseh opravljenih okoljskih pregledov.
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Februar 2012</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Izobraževalna delavnica »Energija« v Krškem: Delavnice se je udeležilo 54 koordinatorjev in vodij sklopa Energija, namenjena je bila izobraževanju s področja energetske pismenosti. • Šolsko tekmovanje v ekoznanju za srednje šole: Udeležilo se ga je 1508 dijakov, ki so tekmovali na treh ravneh izobraževanja iz okoljskih tem.

<p>Marec 2012</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Šolsko tekmovanje Ekokviz za osnovne šole: 3720 učencev s 153 osnovnih šol iz vse Slovenije se je pomerilo v poznavanju treh okoljskih tem. • Sejem Altermed Celje: Predstavitev 68 ustanov na sejmu z naslovom: »Zdrava in uravnotežena prehrana za rast in razvoj v ekovrtcih in ekošolah«. Ustanove so se predstavile na stojnicah, organizirale so kuharske in različne odrske predstavitve. • Zaključek natečaja in podelitev nagrad natečaja »Moj planet je ekoplanet«: Otroci in učenci iz sedmih vrtcev in devetih šol so ustvarili 169 likovnih del, na katerih so prikazali, kako skrbijo za naš planet. • Zaključek in podelitev nagrad projekta »Eko-paket« • Državno tekmovanje v ekoznanju za srednje šole: 159 dijakov s 27 srednjih šol se je na Ekonomski srednji šoli v Murski Soboti devetič pomerilo v ekoznanju.
<p>April 2012</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Državno tekmovanje v Ekokvizu za osnovne šole: Na državnem tekmovanju se je pomerilo deset najboljših ekip (regijski zmagovalci) v polfinalu, v finalu pa so tekmoval tri najboljše ekipe, ki so izmenično odgovarjale na najzahtevnejša vprašanja. • Podelitev priznanj najizvirnejšim stojnicam na Sejmu Altermed v Celju: Na sejmu so bile nagrajene stojnice, ki so z vsebinsko sporočilnostjo, letaki in informativno-propagandnim gradivom najbolj izvirno in zanimivo predstavile svoje dejavnosti. • Obisk izobraževalnega poligona v Modražah: Koordinatorji in vodje projekta Zgodnje naravoslovje so se seznanili z namenom in vsebino permakulturnega in ekoremediacijskega poligona.
<p>Maj 2012</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 6. srečanje koordinatorjev ekovrtcev Slovenije v Mežici: Udeležilo se ga je 130 predstavnikov ekovrtcev iz vse Slovenije, na njem smo predstavili konkretne vsebinske probleme, ki otežujejo ali onemogočajo doseganje ciljev na področju trajnostnega razvoja, ter primere dobre prakse. • BMW Ekoregata, Bled: Predstavitev metodologije sedmih korakov na Modulu za trajnostni razvoj za predstavnike gospodarstva; 32 sodelujočih ekošol, ekovrtcev in srednjih šol se je s strokovno podporo WWF predstavilo s projekti na temo ohranjanja vodnih ekosistemov, organizirali so delavnice, plesne in druge kulturne točke, ob sodelovanju študentov Pedagoške fakultete v Ljubljani. • 3. srečanje koordinatorjev srednjih šol v Krškem: Udeležilo se ga je 25 koordinatorjev, namenjeno je bilo analizi okoljskih pregledov, ki so prvič potekali v šolskem letu 2011/2012. Rezultati so pokazali, da so srednje šole uspešnejše pri varčevalnih ukrepih, ki so odvisni predvsem od njihove iznajdljivosti.
<p>Junij 2012</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zaključna prireditev projekta »Po Kekčevih stopinjah do znanja« • Zaključek projekta in podelitev nagrad »Mladi v svetu energije« • Sedem regijskih srečanj koordinatorjev osnovnih šol: Srečanj se je udeležilo več kot 200 koordinatorjev. Predstavili smo analizo okoljskih pregledov in smernice za šolsko leto 2012/2013, na delavnicah pa smo se usmerili na pripravo ekoakcijskih načrtov za prihodnje šolsko leto. • Zaključek mednarodnega projekta Okolje in inovacija ter U4energy • Pregledi in ogledi šol: Regijski koordinatorji so opravili preglede/ogleda šol. Odzivi koordinatorjev so bili zelo pozitivni in so podprli načrte programa Ekošola, da s pregledi nadaljujemo tudi v prihodnjem šolskem letu.

MEDNARODNO SODELOVANJE

Vzpostavili smo sodelovanje z **eno največjih okoljevarstvenih organizacij na svetu WWF - World Wide Fund for Nature**, ki ga bomo nadaljevali tudi v prihodnjem šolskem letu.

Predstavniki Združenja **Lijepa naša, ki na Hrvaškem izvaja program Ekošola**, se je udeležil Konferenca ekokoordinatorjev na Brdu. Za šolsko leto 2012/2013 načrtujemo skupen projekt.

Program Ekošola je v šolskem letu 2011/2012 postala nosilka mednarodnega projekta **U4energy** v Sloveniji, prvega vseevropskega šolskega natečaja v organizaciji Evropske komisije, ki je namenjen energetske učinkovitosti. V natečaju so razpisane tri kategorije: ukrepi za učinkovitejšo rabo energije v šoli, najboljše pedagoške akcije, ki so namenjene ozaveščanju o potrebi po učinkoviti rabi energije, in najboljša kampanja ozaveščanja o potrebi po učinkoviti rabi energije. Glavno nagrado v višini 5000 evrov bo prispevalo podjetje Philips Slovenija.

V obsežnem mednarodnem projektu **Oko-lje in inovacija na temo zmanjševanja količine odpadkov** so ustanove pripravile izjemno domišljene predloge. Prvovrščeni predlog je zastopal Slovenijo tudi na mednarodni ravni. Šestim sodelujočim šolam smo podelili 20.000 evrov denarnih sredstev za izvedbo predvidenih aktivnosti, ob razglasitvi najboljših projektov pa smo prvim trem zmagovalnim šolam podelili še dodatnih 3000 evrov. Veseli nas, da je program Ekošola Slovenija povabljen k sodelovanju tudi v 5. ciklu tega projekta v prihodnjem šolskem letu.

O PROGRAMU EKOŠOLA

Metodologija sedmih korakov

Mednarodni program Ekošola je vodilni program Mednarodne fundacije za okoljsko vzgojo FEE International in je največja mednarodna mreža otrok in vzgojiteljev ter učiteljev, ki načela trajnostnega razvoja prenašajo in vključujejo v vsakodnevno delo in učenje.

Program Ekošola uvaja načrtno in celostno okoljsko vzgojo v vzgojne in izobraževalne ustanove. Vanj so vključeni vrtci, osnovne in srednje šole, dijaški domovi, domovi Centra šolskih in obšolskih dejavnosti, učitelji, učenci, vodstva šol, sveti šol, sveti staršev in predstavniki lokalnih oblasti. Program Ekošola gradi vrednote za odgovoren način našega bivanja, metodologija pa omogoča dodelan in mednarodno primerljiv način dela, s katerim razvijamo odgovorno ravnanje z okoljem in naravo z možnostjo medpredmetnega povezovanja znanja za življenje.

Program Ekošola v okviru društva DOVES – FEE Slovenia (Društvo za okoljsko vzgojo Evrope v Sloveniji) izvajamo že 16. leto. V vsakdanje delo in izvajanje je vključenih več kot 138.000 otrok, učencev in dijakov ter 15800 vzgojiteljev ali učiteljev (ekokoordinatorjev), mentorjev in projektnih vodij, vsako leto pa narašča tudi število sodelujočih ustanov. V šolskem letu 2011/2012 je bilo vključenih že več kot 625 ustanov iz vse Slovenije. Zeleno zastavo je prejelo 560 ustanov. V globalnem pogledu je v program po vsem svetu v 58 državah vključenih več kot 11 milijonov otrok, več kot 600.000 vzgojiteljev in učiteljev v več kot 39.000 vrtcih ter šolah.

Metodologija sedmih korakov je temelj programa Ekošola, ki ga lahko primerjamo s sistemom ravnanja z okoljem - ISO standardom 14001. Pomeni usmeritev za postopek dela na posamezni ustanovi, da pridobi zeleno zastavo kot znak izpolnjevanja kriterijev mednarodnega programa Ekošola.

Sedem korakov za ekošolo

Sedem korakov je postopek dela posamezne ustanove, da pridobi zeleno zastavo (kot priznanje oziroma znak, da spada v

mednarodni program Ekošola). V spodnji shemi so povzete ključne značilnosti in aktivnosti posameznega koraka.

- 1. EKOODBOR:**
 - vzpostavitev (na začetku)
 - po vzpostavitvi: delovanje in redna srečanja celotnega ekoodbora
- 2. OKOLJSKI PREGLED/OCENA OKOLJSKEGA VPLIVA ŠOLE:**
 - osem področij:
 - energija, odpadki, voda, transport, zdravje in dobro počutje, okolica šole, biotska raznovrstnost, drugo
- 3. EKOAKCIJSKI NAČRT**
 - jedro dela za šolsko leto
 - določanje aktivnosti
 - obvezna področja: voda, energija, odpadki
 - dodatni projekti: najmanj trije (razpisani ali po izbiri)
- 4. NADZOR IN OCENJEVANJE:**
 - spremljanje in merjenje uspešnosti zastavljenih ciljev
 - obisk regijskega koordinatorja
- 5. KURIKULUM – DELO PO UČNEM NAČRTU:**
 - vključevanje okoljskih vsebin v šolske predmete oziroma v učni načrt
- 6. OBVEŠČANJE IN OZAVEŠČANJE:**
 - v šoli, ustanovi
 - v lokalni oziroma širši skupnosti
- 7. EKOLISTINA**
 - izjava o ekoposlanstvu
 - obliko ekolistine izbere ustanova sama

ZELENA ZASTAVA

(z opravljenimi sedmimi koraki postane ustanova ekošola in pridobi zeleno zastavo)

Vsebine dela

Program Ekošola spodbuja otroke in mlade, njihove učitelje, starše in druge organizacije in posameznike, da načrtujejo in izvajajo aktivnosti v okviru tematskih sklopov, ki jih delimo v dve skupini:

a) osrednji tematski sklopi:

- odpadki,
- voda,
- energija;

b) dodatni tematski sklopi:

- transport,
- zdravje in dobro počutje,
- okolica šole,
- biotska raznovrstnost,
- ohranjanje našega sveta in
- drugo.

Aktivnosti na prvih treh področjih so obvezne, medtem ko se o drugih vsebinah vsaka šola odloča glede na to, kako pomembna oziroma pereča je določena tematika za njihovo lokalno okolje.

Vrednote, ki pripomorejo k trajnostnemu razvoju

V programu Ekošola otroke spodbujamo in jim omogočamo čustveno doživljanje narave z medsebojnimi spoštljivimi odnosi, ki so vrednote za življenje v harmoniji z naravnim in družbenim okoljem. Zato delo v programu Ekošola temelji na projektnem pristopu pri proučevanju okolja in naravoslovnih vsebin, kar zagotavlja spoznavanje narave in okolja ter raziskuje na relaciji otroci–starši–vzgojitelji–družba in okolje. To je vzgojni in izobraževalni proces s poudarkom na spodbujanju radovednosti in ustvarjalnosti s sočasnim načrtnim razvijanjem in raziskovanjem okolja.

Zaradi projektnega pristopa so otroci in mladi v neposrednem stiku z naravo in okoljem, kar omogoča zanimivejše in poglobljeno spoznavanje narave, naravnih zakonitosti, problemov in rešitev o okolju in za okolje, v katerem otrok živi. Otrok je tako nenehno v aktivnem, neposrednem sodelovalnem odnosu z drugimi, da ugotavlja vzroke in posledice, ki so osnova za ustvarjalno izobraževanje.

Prednosti vključenosti v program Ekošola

Program Ekošola z izvajanjem vsakoletnega programa ponuja vrsto praktičnih rešitev in spodbud za uresničevanje okoljskega ozaveščanja in izboljšanje stanja v okolju. Z vključitvijo v program ustanove:

- prepoznava okoljske probleme,
- aktivno sodelujejo pri oblikovanju rešitev,
- izvajajo aktivnosti za izboljševanje stanja,
- sodelujejo s posamezniki, podjetji in drugimi organizacijami pri izvajanju projektov,
- imajo možnosti pridobiti nagrade pri posebej razpisanih projektih,
- pridobivajo novo znanje,
- pridobivajo organizacijske izkušnje pri izvajanju projektov,
- spoznavajo širše družbene teme,
- pridobijo znak zelena zastava.

Konkretni rezultati izvajanja aktivnosti v programu Ekošola:

- celovit in natančen pregled okoljskega stanja,
- ugotovljen vpliv ustanove na okolje,
- boljša okoljska ozaveščenost,
- lepša in urejena šolska okolica,
- ločevanje odpadkov,
- manjše količine odpadkov,
- manjši stroški odvoza odpadkov,
- manjša in učinkovitejša raba energije,
- racionalna raba vode,
- varovanje vodnih virov,
- večja skrb za naravo, rastlinske in živalske vrste,
- večja skrb za gibanje in rekreacijo,
- večja skrb za zdravo prehrano,
- uvajanje zdravih dni v šolah in gospodinjstvih,
- vključenost sokrajanov v različne projekte,
- graditev spoštljivih medsebojnih odnosov in solidarnosti,

- lokalna in nacionalna medijska odzivnost,
- povezovanje z drugimi ustanovami v Sloveniji in Evropi.

V šolskem letu 2011/2012 so ekokoor- **dinatorji poudarili naslednje prednosti**

sodelovanja v programu Ekošola:

- pridobitev znaka zelena zastava,
- ugled programa,
- celovita zasnova, vodenje in koordinacija programa,
- sistematično načrtovanje okoljskih vsebin,
- sledljivost dela (prek spletne Ekoaplikacije),
- možnost vključevanja vsebin v učni načrt,
- možnost medpredmetnega povezovanja,
- možnosti obiskov različnih ustanov,
- učenje v naravi,
- spodbujanje razmišljanja in gibanja otrok, ki sta povezana z učnim načrtom ali kot njegova nadgradnja,
- možnost izmenjave izkušenj in mnenj med koordinatorji in ustanovami,
- brezplačna udeležba na nacionalni konferenci koordinatorjev, regijskih izobraževanjih in izobraževanjih za izvajanje posameznih projektov,
- nagrade za sodelovanje pri projektih,
- možnost brezplačnih predstavitev na sejmih in dogodkih (razstave izdelkov),
- strokovno svetovanje iz programa Ekošola oziroma partnerjev in strokovnih sodelavcev,
- praktičen pristop dela in učenje za življenje,
- vključevanje staršev in drugih udeležencev,
- možnost pridobivanja točk za napredovanje,
- promocija šole,
- promocija kraja.

Razvoj in mejniki programa

ZAČETKI PROGRAMA EKOŠOLA V SLOVENIJI

Vključitev v mednarodni program Ekošola je bila sredi devetdesetih let velik izziv za Društvo DOVES – FEE Slovenia, ki ima edino pravico za izvajanje tega programa v Sloveniji. Program je med slovenskimi učitelji in učenci zbudil veliko zanimanje, s čimer so bili postavljeni temelji za njegovo rast in razvoj v Sloveniji. Aprila 1996 je generalna skupščina FEE International imenovala prvo nacionalno koordinatorico programa Ekošola v Sloveniji, Nado Pavšer, maja 1996 pa sta na dnevih slovenskega izobraževanja k novemu projektu v Sloveniji pristopili prvi osnovni šoli: OŠ Bakovci in OŠ Notranjskega odreda Cerknica. Oktobra 1996 smo organizirali prvo delovno srečanje snovalcev programa Ekošola s tistimi, ki so se želeli vključiti v program. Na srečanju smo postavili smernice za delo in razširitev programa po slovenskih šolah. Med najpomembnejšimi nalogami smo si zadali postavitev spletne strani in predstavitev na sejmu Učila 1997. Na mednarodni ravni smo se prvič predstavili na generalni skupščini FEE International na Cipru novembra 1996 in na mednarodnem posvetu o okoljski vzgoji v Radencih decembra 1996.

PRVIH PET LET RASTI

Leta 1997 se je nadaljevalo pospešeno delo za razvoj programa. V Manchesteru sta OŠ Rodica in OŠ Šmarjeta predstavili videofilm z rezultati raziskave onesnaženosti domačega okolja. Kot priznanje za

uspešno vodenje programa v Sloveniji je naslednje leto na Brdu pri Kranju potekal evropski seminar učiteljev koordinatorjev programa Eco-Schools.

Prva priznanja in zelene zastave je junija 1998 podelila Štefka Kučan prvim 17 šolam, ki so sodelovale v programu: II. OŠ Rogiška Slatina, OŠ Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica, OŠ Bakovci, OŠ Bršljin, OŠ Frana Kranjca, OŠ Lesično, OŠ Milojke Štrukelj Nova Gorica, OŠ Mirna Peč, OŠ Notranjski odred Cerknica, OŠ Ob Dravinji, OŠ Primoža Trubarja, OŠ Rodica, OŠ Šmarjeta, OŠ Tržič, OŠ Vransko - Tabor, OŠ Zali Rovt ter Srednja frizerska, tekstilna, strojna in prometna šola Celje.

S prvo podelitvijo zelenih zastav kot mednarodno prepoznanega znaka in priznanja za uspešno delo je program Ekošola dosegel najpomembnejši cilj. S pomočjo prizadevnih mentorjev po šolah se je v Sloveniji oblikovala močna mreža ekošol, v katero je bilo vključenih že 20.500 učencev in 730 učiteljev. Program Ekošola je v kratkem času postal vodilni izvajalec okoljske vzgoje v slovenskem šolskem prostoru.

V šolskem letu 2000/2001 so bile vključene 103 šole, zeleno zastavo pa je prejelo 79 ekošol. S tem se je v Sloveniji razvijalo gibanje, ki dopolnjuje pedagoški program in cilje na okoljskem področju. Ekošole so se začele aktivno povezovati z lokalnimi skupnostmi in s šolami v drugih državah, kjer so iskale možnosti za sodelovanje pri različnih evropskih projektih (Leonardo da Vinci, Comenius itd.). Po prvih petih letih delovanja so bili opazni prvi rezultati tudi

pri urejanju in lepši podobi posameznih krajev. Ob podelitvi zelenih zastav smo si v programu Ekošola postavili nove cilje: da bi se v program vključile tudi predšolske in visokošolske ustanove.

V šolskem letu 2001/2002 so se štiri osnovne šole odločile, da bodo sedem korakov ekošole uskladile s standardom ISO 14001. Na podlagi izdelanih ocen vplivov na okolje so izbrale tri področja, ki so jih v treh letih pozorno spremljale in izboljšale stanje. Pripravile so triletni program, ki je vseboval navodila, kako ozaveščati učence, učitelje in kako meriti ter spremljati posamezne parametre okolja.

POSTOPNO VKLJUČEVANJE EKOVRTCEV

V naslednjem obdobju se je postopoma uveljavilo spoznanje, da samo podajanje znanja in vedenja ni ustrezno in ne zadoštuje za dejansko ohranjanje našega planeta. Učitelji niso imeli več vloge izobraževalca in vzgojitelja, temveč otrokovega pomočnika in vodnika. Ker na interakciji in sodelovanju temelji tudi program Ekošola, so se vanj začeli vključevati tudi vrtci. Leta 2003 je Mestna občina Maribor prijavila v program Ekošola projekt z naslovom Prvi koraki v ekovrtec. Na podlagi zahtev svetovnega vrha o okolju iz Ria, Johannesburge in Aarhuske deklaracije ter zakona o varstvu okolja je Mestna občina Maribor izdelala lokalno Agendo 21 – program varstva okolja za Maribor. Kot najpomembnejši cilj so si zastavili okoljsko informiranje ter ozaveščanje javnosti in

okoljskih nevladnih organizacij ter začeli načrtno spodbujati vrtce, pa tudi osnovne in srednje šole za sodelovanje v programu Ekošola. V šolskem letu 2003/2004 so se za program Ekošola začeli zanimati tudi drugi vrtci, k čemur jih je spodbudila knjižica »Za zeleni planet ali kakšen vrtec želimo«, ki sta jo pripravila MO Maribor in Zavod RS za šolstvo in šport. Pravi razcvet dela ekovrtecev se je začel leta 2008 s projektnim pristopom proučevanja naravoslovja v predšolski vzgoji avtorja Daneta Kataliniča.

Vključevanje ekovrtecev

Leto	št. vrtcev
2006/2007	28
2007/2008	40
2008/2009	69
2009/2010	90
2010/2011	210
2011/2012	372

LISTINA O SODELOVANJU Z NACIONALNIM PROGRAMOM EKOŠOLA

Na podelitvi ekozastav leta 2005 sta minister za okolje in prostor Janez Podobnik in minister za šolstvo in šport dr. Milan Zver podpisala **Listino o sodelovanju z nacionalnim programom Ekošola**. S tem sta oba ministra izrazila javno podporo programu Ekošola. Menila sta, da omenjeni program pomembno vpliva pri vzgoji, izobraževanju in ozaveščanju mlade generacije, kot tudi širše družbene skupnosti pri spoštovanju življenja, pri krepitvi medsebojnih odnosov in odgovornem ravnanju z okoljem in naravo. Tako je program Ekošola prvič po devetih letih delovanja dobil javno politično podporo.

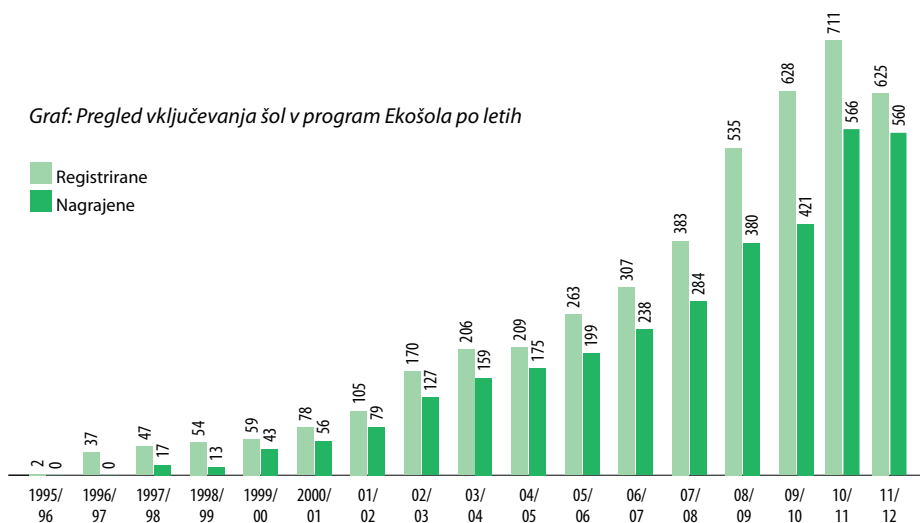

Listina sodelovanja

V šolskem letu 2010/2011 je program Ekošola praznoval 15-letnico delovanja. Vključenih je bilo več kot 700 ustanov, vsega skupaj pa je pri projektih in

aktivnostih programa sodelovalo več kot 120.000 otrok, učencev in dijakov ter več kot 13000 vzgojiteljev, učiteljev in profesorjev.

Graf: Pregled vključevanja šol v program Ekošola po letih

Ekošola

**PREDSTAVITEV
DELA IN
REZULTATOV ZA
ŠOLSKO LETO
2011/2012**

Projekti v šolskem letu 2011/2012

V šolskem letu 2011/2012 smo uspešno izvedli 20 projektov:

1	ALTERMED
2	BMW EKOREGATA
3	EKO – PAKET
4	EKOBRANJE ZA EKOŽIVLJENJE
5	EKOKVIZ OŠ
6	EKOKVIZ SŠ
7	ETZO – EVROPSKI TEDEN ZMANJŠEVANJA ODPADKOV
8	KDOR VARČUJE, ZMAGUJE
9	LIKOVNI NATEČAJ - PREDNOVOLETNI ČAS
10	MLADI POROČEVALCI
11	MLADI V SVETU ENERGIJE
12	MOJA REKA SI
13	OKOLJE IN INOVACIJA
14	PO KEKČEVIH STOPINJAH DO ZNANJA
15	ŠOLSKA VRTILNICA
16	TUDI JAZ LAHKO POMAGAM
17	U4ENERGY
18	ZBIRANJE ODPADNE ELEKTRIČNE IN ELEKTRONSKE OPREME TER ODPADNIH BATERIJ
19	ZBIRANJE ODPADNIH TONERJEV, KARTUŠ IN TRAKOV
20	ZGODNJE NARAVOSLOVJE

V nadaljevanju predstavljamo nekatere projekte, ki jih v programu Ekošola izvajamo več let oziroma na katere so se ustanove odzvale v največjem številu ali izvedle še posebej zanimive aktivnosti.

Projekti so bili tematsko razdeljeni v naslednje sklope:

- odpadki,
- voda,
- energija,
- biotska raznovrstnost,
- zdrava prehrana,
- okolica šole.

Odpadki

Odpadki so eden osrednjih tematskih sklopov programa Ekošola. V zadnjih letih opažamo precej izboljšav na tem področju. Cilji aktivnosti v tematskem sklopu odpadki:

- uvajanje ločevanja odpadkov in dosledno ločevanje,
- odlaganje ločeno zbranih odpadkov v ustrezne zabojnike na ekoloških otokih,
- koristna izraba odpadkov (ponovna uporaba, izraba v energetske namene itd.),
- sodelovanje v humanitarnih zbiralnih akcijah.

EKOPAKET

Projekt Ekopaket, namenjen spodbujanju ločenega zbiranja odpadne kartonske embalaže za mleko in sokove (KEMS), je v šolskem letu 2011/2012 v sodelovanju z družbo Tetra Pak potekal šestič zapored. Cilj projekta je povečati ozaveščenost med otroki, mladino in širšo javnostjo o pravilnem ravnanju s KEMS, hkrati pa tudi spodbujati mentorje, da skupaj z mladimi iščejo inventivne in kreativne načine za doseganje večje količine ločeno zbrane KEMS.

Obvezni del projekta je bilo ločeno zbiranje in oddajanje odpadne KEMS v zabojnik za odpadno embalažo oziroma odpadno plastiko, o čemer so ustanove pripravile kratko poročilo in tudi ocenile, koliko embalaže te vrste so ločeno zbrale. Kot v preteklih letih pa je bil projekt tudi letos nadgrajen z nagradnim natečajem na temo kreativnega ustvarjanja iz KEMS.

Mentorji so tudi letos prejeli didaktične pripomočke in gradiva, v katerih so bile predstavljene ozaveševalne in izobraževalne vsebine o pravilnem ravnanju s KEMS ter navodila za sodelovanje v nagradnem natečaju: informativno mapo, nalepke za označevanje

zabojnikov, plakat »Ravnaj pravilno!«, zgoščenko »Ravnanje s kartonsko embalažo za mleko in sokove«, zaznamek za knjigo in delovne liste z navodili. Posodobljeno pa je bilo tudi spletno mesto projekta.

Nagradni natečaj je bil razpisan v štirih starostnih skupinah, za katere so bile določene teme in tehnike ustvarjanja:

1. otroci v vrtcih: kolaž na temo najljubših pravljicnih oz. risanih junakov ali izdelava igrice spomin na temo »mleko – sadni sok« iz odpadne embalaže,
2. šolarji od 1. do 3. razreda OŠ: kolaž na temo najljubših pravljicnih oz. risanih junakov ali izdelava igrice spomin na temo »mleko – sadni sok« iz odpadne embalaže,
3. šolarji od 4. do 6. razreda OŠ: maketa slovenske ali svetovne znamenitosti iz odpadne embalaže,
4. šolarji od 7. do 9. razreda OŠ in dijaki srednjih šol: plakat ali fotostrip na temo »Življenje KEMS«.

Na natečaj smo prejeli 229 izjemno zanimivih in ustvarjalnih izdelkov (132 izdelkov v šolskem letu 2010/2011), nagrajeni pa so bili naslednji projekti in ustanove:

Prva starostna skupina (vrtci): mozaik iz KEMS

1. mesto: **Vrtec Škratek Svit Vodice** (Fifi)
2. mesto: **Vrtec Radovljica, enota Brezje** (Ata Smrk)
3. mesto: **Vrtec Ivana Glinška** (Pika Nogavička)

Druga starostna skupina (1. triada OŠ): mozaik iz KEMS

1. mesto: **OŠ Dravlje** (Muca Copatarica)
2. mesto: **OŠ Kašelj** (Smrkolandija)
3. mesto: **OŠ Franca Rozmana Staneta Ljubljana** (Mavrična riba)

Tretja starostna skupina (2. triada OŠ):
skulptura slovenske/svetovne znamenitosti iz KEMS

1. mesto: **OŠ Fara** (Babilonski viseči vrtovi)
2. mesto: **OŠ Ljudski vrt Ptuj, Podružnica Grajena** (Blejsko jezero z otokom)
3. mesto: **OŠ Ivana Babiča-Jagra Marezige** (Kip Svobode)

Četrta starostna skupina (3. triada OŠ in SŠ): plakat/strip o življenju KEMS

1. mesto: **III. OŠ Celje** (plakat »življenje KEMS«)
2. mesto: **Biotehniški center Naklo** (plakat »življenje KEMS«)
3. mesto: **Biotehniška šola Maribor** (strip »življenje KEMS«)

EVROPSKI TEDEN ZMANJŠEVANJA ODPADKOV (ETZO)

Evropski teden zmanjševanja odpadkov (ETZO, 19. – 27. novembra 2011) je evropski projekt, ki ga članice EU izvajajo v okviru evropske direktive o ravnanju z odpadki. Namenjen je preprečevanju nastajanja odpadkov in krepitvi zavedanja, da so odpadki surovine, ki jih je mogoče znova uporabiti.

V Sloveniji smo pri projektu sodelovali drugač. Ekošole so v sklopu ETZO izvedle različne aktivnosti. Nekatere so izvedle povsem samostojne, posebne projekte, druge pa so obstoječe aktivnosti dopolnile. Za sodelovanje so se odločile, da raziskujejo

in predstavijo, kako gospodariti z odpadki in kako sami s svojim vedenjem pripomočemo k manjšim količinam odpadkov. V svoje aktivnosti so vključile tudi starše in širšo lokalno skupnost.

Med priporočenimi temami letošnjega ETZO je bilo zmanjševanje porabe plastičnih vrečk. Tako so učenci in njihovi mentorji organizirali sejem rabljenih oblačil in iz starih kavbojk izdelovali torbe iz blaga, ki so jih pozneje uporabili namesto plastičnih vrečk. Organizirali so tudi druge dejavnosti. Na poštne nabiralnike so nalepili nalepke proti nenaslovljeni pošti in po tednu dni ugotovili, da so prejeli veliko manj pošte, in s tem pokazali, da je treba omejiti tudi porabo papirja. Steklenice za vodo so uporabili večkrat, s čimer so zmanjšali tudi količino plastičnih odpadkov.

Iz odpadnih plastenk so ustvarjali novoletno okraske. V nekaterih ustanovah pa so se odločili, da bodo med ETZO pripravljali obroke s čim manj embalaže.

Primerjave so pokazale, da je ustanovam med izvajanjem projekta uspelo zmanjšati količine odpadkov v primerjavi z obdobjem, ko količinam odpadkov niso namenili toliko pozornosti.

V **Dijaškem domu Ivana Cankarja** Ljubljana so tehtali količino ostankov hrane šolskih obrokov. Eden izmed ciljev zmanjševanja količin odpadkov se namreč nanaša na hrano: prizadevati si moramo, da hrana ne postane odpadek.

Tabela ostankov hrane

KOLIČINA OSTANKOV HRANE, KI JE OSTALA NA PLADNJU						
8. 11. in 22. 11. 2011						
obrok		št. obrokov	sadje /kg/	drugi ostanki hrane /kg/	kruh /kg/	skupaj ostankov /kg/
zajtrk	8.11.	342	1	8	3	12
	22.11.	323	1	6	2	9
kosilo	8.11.	733	12,5	74,5	5,5	92,5
	22.11.	449	11	77	8	96
večerja	8.11.	463 (44 sadnih večerij)	4	43,5	8	55,5
	22.11.	431 (24 sadnih večerij)	7	44	6	57
SKUPAJ	8.11.		17,5	126	16,5	160
	22.11.		19	127	16	162

Učenci **OŠ Louisa Adamiča** Grosuplje so svoje aktivnosti usmerili v raziskovanje, ali kot potrošniki razmišljamo, kako zmanjšati količino odpadkov. Pripravili so anketo, s katero so obiskovalce v nakupovalnem centru spraševali o potrošniških navadah. Rezultati so pokazali, da nakupujejo večinoma ženske (65 odstotkov) in da jih skoraj polovica (47 odstotkov) pri nakupovanju še vedno uporablja plastične vrečke. Pri nakupih upoštevajo predvsem ceno, manj kot pet odstotkov vprašanih pa zanima, kakšna je embalaža izdelkov, ki jih kupijo. Več kot polovica jih v trgovini kupi več, kot potrebujejo, čeprav imajo pripravljen seznam potrebnih živil. Sadje v večini kupujejo v trgovinskih centrih. Osemdeset odstotkov vprašanih je navedlo, da doma ločujejo odpadke.

Sodelujoče šole so se strinjale, da bi moral teden zmanjševanja odpadkov trajati več kot teden dni.

OKOLJE IN INOVACIJA

Projekt Okolje in inovacija je namenjen spodbujanju sodelovanja med šolami, lokalno skupnostjo in drugimi zainteresiranimi v lokalni skupnosti, da razvijajo praktične in inovativne rešitve, s katerimi rešujejo okoljske probleme ter prispevajo svoj delež k okoljski vzgoji. Od leta 2005 ga izvajata program Ekošola prek svoje mednarodne mreže in Toyotin sklad za Evropo, v Sloveniji Toyota Adria, d. o. o. Dveletni cikel mednarodnega projekta je tokrat potekal v Sloveniji, Latviji, Turčiji in na Danskem.

Na prvouvrščeni **OŠ Preserje pri Radomljah** so si zastavili nalogo, da s postavitvijo naravoslovne učilnice na prostem z vrtom, cvetlično gredico in kompostnikom zmanjšajo strošek odvoza bioloških oziroma kuhinjskih odpadkov. Izdelali so kompostnik iz odpadnih materialov na

lastni pogon. Pri projektu je sodelovalo 400 učencev, pri načrtovanju in izvajanju jim je poleg učiteljev pomagala vrsta strokovnjakov iz podjetij v lokalnem okolju.

Na drugouvrščeni **OŠ Zadobrova** so s projektom nadgradili obstoječi sistem ravnanja z odpadki. Postavili so si nove izzive: da bi zmanjšali količino odpadne embalaže pri malici, zmanjšali porabo plastičnih vrečk v šoli in med starši otrok, zmanjšali porabo papirnatih brisač, s tem pa tudi mešanih komunalnih odpadkov. Pri projektu je sodelovalo 420 učencev, vsi učitelji na šoli, tehnično osebje, starši, zunanje organizacije in podjetja, društva in prodajni centri. Učenci so izdelali družabne igre o ločevanju odpadkov, računalniško igrico o sortiranju odpadkov ter narisali maskoto za označevanje zabojnika za embalažo.

Na **OŠ Janka Glazerja Ruše**, kjer so se uvrstili na tretje mesto, so si za izziv postavili ogrevanje z odpadki. Iz odpadnih

materialov, ki bi sicer končali na odlagališču, je mogoče izdelati pelete za ogrevanje domov. V njihovem kraju je sicer nekaj obratov, ki izdelujejo brikete iz žagovine kot stranskega produkta, a jih nihče ne predela v t. i. »kurilno maso«. Zato so najprej svoj trud usmerili v pridobivanje sredstev za nakup predelovalnega stroja ter zbiranje materiala za predelavo. Po nakupu so stroj testirali in ugotavljali, kako ga je mogoče še izboljšati. Gospodinjstva in podjetja v domačem okolju spodbujajo, da bi odpadni material oddajali za pridobivanje mase za ogrevanje.

Vse šole so projekt izvajale od začetka do konca šolskega leta. Slavnostni zaključek projekta je potekal v prodajnem salonu AC Lovše Domžale. Zmagovalne šole so prejele priznanja in donacije. Zmagovalna šola Preserje pri Radomljah 1250 evrov, drugouvrščena OŠ Zadobrova 1000 evrov in tretjevrščena OŠ Janka Glazerja Ruše 750 evrov.

Energija

V tematskem sklopu Energija smo se v šolskem letu 2011/2012 usmerili v energetske prihodnosti Slovenije. Cilji aktivnosti v tematskem sklopu energija:

- spremljanje porabe energije v ustanovi,
- spoznavanje različnih možnosti varčevanja z energijo,
- iskanje rešitev s predlogi ukrepov za manjšo porabo energije in manjše onesnaževanje,
- prenos izkušenj in znanja v prakso ter domače okolje,
- ozaveščanje odgovornih na občinah za večjo podporo šolam v prizadevanjih za varčevanje z energijo in
- končni cilj: zmanjšati porabo energije na šoli za 10 d 15 odstotkov in s tem prispevati svoj delež k uresničevanju evropske direktive o energetske učinkovitosti.

Otroci, učenci in dijaki so s pomočjo mentorjev in zunanjih strokovnjakov spoznavali temeljne ukrepe s področja energijske učinkovite gradnje, spoznavali tehnologije, ki omogočajo samozadostnost bivanja v objektih ter hkrati omogočajo udobje, ugotavljali dejansko stanje porabe energije v javnih zgradbah, izvajali ukrepe za zmanjšanje porabe energije ter spoznavali energijsko varčne naprave.

KDOR VARČUJE, ZMAGUJE

Projekt Kdor varčuje, zmaguje smo pripravili v sodelovanju z družbo Knauf Insulation. Razdeljen je bil razdeljen na tri korake:

1. korak: Učenci in dijaki so s pomočjo spletnega kalkulatorja ugotavljali, v katero kategorijo na lestvici energetske učinkovitosti spada njihova ustanova. Pripraviti so morali predloge za izboljšanje stanja na ustanovi, pri čemer so navajali tako ozaveščevalne ukrepe kot konkretne investicijske ukrepe.

2. korak: Učenci in dijaki so s pomočjo mentorjev poiskali informacije o ukrepih, s katerimi je mogoče izboljšati energetske učinkovitost zgradb. Pripravili so poročilo, v katerem so navedli razloge, zakaj izboljšati energetske učinkovitost, kakšen je pravilni vrsti red ukrepov, katere materiale izbrati in kakšna je pravilna vgradnja teh materialov.

3. korak: Nanašal se je na porabo energije doma. Učenci in dijaki so iskali odgovor, ali lahko nakup varčnih gospodinjskih aparatov upraviči njihovo višjo ceno.

Za izvajanje projekta so mentorji prejeli merilnik porabe električne energije, s katerim so merili in analizirali podatke porabe električnih naprav.

MLADI V SVETU ENERGIJE

Mladi v svetu energije (Mladi VSE) je nadaljevanje dosedanjega projekta Energetsko varčna šola, ki smo ga izvajali skupaj z družbo GEN energija. Namen prenovljenega projekta je ozaveščanje učencev, dijakov in mentorjev o pomenu energije in različnih virih energije, o načinih proizvodnje električne energije, o preskrbi z električno energijo in njeni rabi, o ukrepih za URE in o prihodnosti preskrbe z električno energijo v Sloveniji in svetu. Mentorji so prejeli učne liste, ki so bili namenjeni razumevanju energije in spoznavanju različnih virov energije. Sestavljalo jih je šest sklopov: elektrika je življenje, trajnostni in obnovljivi viri energije, učinkovita raba energije, hidroelektrarna, jedrska elektrarna in termoelektrarna.

Kot del projekta Mladi VSE je bil razpisan nagradni natečaj v dveh starostnih skupinah:

- 1) 1. in 2. triada OŠ: izviren izdelek na temo trajnostni viri energije,
- 2) 3. triada OŠ in SŠ izviren izdelek, ki prikazuje načrtno izvajanje ozaveščevalne akcije o rabi električne energije).

Na natečaj je prispelo 223 izdelkov/prijav.

Nagrajene so bile naslednje ustanove:

- 1) 1. in 2. triada OŠ:
 - JVIZ OŠ Dobropolje, Videm - Dobropolje
 - OŠ Franca Rozmana Staneta, Ljubljana
 - OŠ in vrtec Sveta Trojica, Sveta Trojica v Slovenskih goricah
 - OŠ Jela Janežiča, Škofja Loka
- 2) 3. triada OŠ in SŠ:
 - OŠ Drska, Novo mesto
 - Gimnazija Jesenice, Jesenice
 - Gimnazija Kočevje, Kočevje

OŠ Dobropolje je za svoj projekt izbrala temo obnovljivi viri energije. Izdelali so maketo, ki na preprost način prikazuje, katere obnovljive vire energije izkoriščamo

oziroma bi jih lahko: vodo, sonce in veter. Izdelava makete jih je spodbudila, da so se ukvarjali z vprašanji o pomenu vode ter izdelali vodne mlinčke, poleg tega pa tudi o pomenu vetra in izdelali vetromer.

OŠ Franca Rozmana Staneta Ljubljana je izbrala trajnostne vire energije. Vse aktivnosti so pripravili in organizirali v sklopu ekodneva na temo energije. Izmerili so porabo vode in energije ter izdelali makete, s katerimi so prikazali različne vire energije.

Učenci **OŠ Sveta Trojica** so svojo pozornost usmerili v hidroelektrarne in električni krog. Narisali so hidroelektrarne in aparate, ki za svoje delovanje potrebujejo elektriko.

Na **OŠ Jela Janežiča Škofja Loka** so učenci raziskovali učinkovito rabo energije. Pripravili so komunikacijsko kampanjo: učenci so svoje misli o varčevanju z energijo zapisali na lističe, te pa shranili v odpadne plastenke. Izdelke so postavili v lokalno knjižnico, na upravno enoto in v dom starejših občanov. Kotičke so opremili s plakatom in zvezkom, v katerega so obiskovalci zapisali svoje misli in izkušnje o učinkoviti rabi energije.

Na **OŠ Drska Novo mesto** so rabo električne energije in alternativne vire povezali z učnimi vsebinami pri tehniki in tehnologiji ter fiziki. Učenci so postali mladi raziskovalci, fiziki ter ekologi in pripravili konferenco z naslovom »Z elektriko ali brez nje, to je zdaj vprašanje«. Razmišljali so o fizikalnih zakonitostih energije, njeni uporabi, varčevanju in kakšen je dan brez elektrike. Ugotovili so, da so se le s težavo prebili skozi ta dan.

Gimnazija Kočevje je z dijaki drugega letnika izvedla ekodan na temo energije, pri katerem so povezali učne vsebine z delom pri različnih predmetih. Raziskovali

in ugotavljali so lastnosti različnih goriv, njihovo pridobivanje, energijsko vrednost, skladiščenje, ceno, stranske učinke pridobivanja, ki nastajajo kot posledica uporabe, ter njihov vpliv na okolico in zdravje. V okviru projekta je nastal esej »Življenje baterije – tudi majhna dejanja štejejo«, ki je prvoosebna izpoved baterije o njeni poti od izdelave v tovarni do uporabe v igračih in ločenega odlaganja – takrat že odpadne baterije. Odpadna baterija nazadnje ugotovi, da se sama ne more pospraviti in priti do tja, kjer jo bodo reciklirali. Zato je naloga vseh, da ji pomagamo in ne dovolimo, da »nekje obleži«.

U4ENERGY

U4energy je prvi vseevropski šolski natečaj v organizaciji Evropske komisije, namenjen energetske učinkovitosti. Na natečaju so lahko sodelovale ustanove 27 držav članic EU ter dodatno Hrvaške, Islandije, Liechtensteina in Norveške. Ustanove so lahko pripravile projekte v treh kategorijah.

- **Kategorija A:** »Ukrepi za učinkovitejšo izrabo energije na šoli«, v kateri so sodelovale poleg učencev, učiteljev in vodstev ustanov tudi lokalne skupnosti.
- **Kategorija B:** »Najboljše pedagoške akcije, namenjene ozaveščanju o potrebi po učinkoviti izrabi energije«, ki je bila namenja učiteljem.
- **Kategorija C:** »Najboljše kampanje ozaveščanja o potrebi po učinkoviti izrabi energije«, v kateri so bili udeleženi učenci, ki jih je vodil učitelj.

Prejeli smo 20 prijav, najboljše pa so bile ocenjeni naslednji projekti:

Kategorija A:

- **Gimnazija Jurija Vege Idrija** s projektom »Učinkovita raba energije na šoli«, kjer so ugotavljali osvetljenost učilnic in koliko električne energije lahko privarčujejo s preprostimi ukrepi, kot je npr. ugašanje luči. Izračunali so tudi, koliko olja lahko privarčujejo, če temperaturo v učilnici znižajo za eno stopinjo, odzračijo ventile in pravilno prezračujejo ter za koliko zmanjšajo porabo vode s preprostimi ukrepi, kot je menjava tesnil z opozorilnimi nalepkami. Meritve so pokazale, da so z ukrepi v primerjavi s šolskim letom 2010/2011 zmanjšali porabo električne energije za osem odstotkov, porabo kurilnega olja za ogrevanje pa za štiri odstotke.

Kategorija B:

- **Vegova Ljubljana** s projektom »Koliko več energije potrebujemo za...?«. Naloga dijakov je bila izračun porabe električne energije pri uporabi domače savne. Pri tem so dijaki razvijali kritično razmišljanje. Vsi poznamo energijsko porabo za določeno stvar, kot je npr. avtomobil, nimamo pa prave predstave o porabi električne energije. Po zaključnem izračunu so si bolje predstavljali porabo energije in njene ocene.

Kategorija C:

- **OŠ Louisa Adamiča Grosuplje, PŠ Št. Jurij:** kampanja ozaveščanja o potrebi po učinkoviti izrabi energije, ki so jo poimenovali Postani Ekohrček. Namerili so jo vsem učencem, delavcem šole in drugim prebivalcem. Prebivalcem so predstavljali vire električne energije, obnovljive vire energije ter rezultate meritve porabe električne energije različnih naprav doma in v šoli. Podjete Philips je za izbrano zmagovalno šolo podarilo sistem pametne razsvetljave SchoolVision.

Voda

V tematski sklop voda so vključene teme, ki se nanašajo tako na vire pitne vode kot na vodne ekosisteme. Cilji aktivnosti v tematskem sklopu voda:

- ohranjanje virov pitne vode,
- spoznavanje in ohranjanje vodnih ekosistemov,
- ozaveščanje o ravnanju s pitno vodo,
- spremljanje porabe vode v ustanovi,
- določanje različnih možnosti varčevanja z vodo,
- viri onesaženja voda,
- iskanje rešitev s predlogi ukrepov za manjšo porabo vode,
- sodelovanje z zunanjimi strokovnjaki in lokalno skupnostjo,
- povezovanje vodne problematike z drugimi temami (biotska raznovrstnost itd.).

BMW EKOREGATA

Letos smo nadaljevali sodelovanje z eno največjih okoljevarstvenih organizacij WWF na svetu, ki je v projektu zagotavljala strokovno podporo glede na izkušnje iz drugih mednarodnih projektov. Osrednje aktivnosti v ustanovah so bile namenjene raziskovanju in ohranjanju vodnih ekosistemov. S projektom smo želeli doseči, da mladi z raziskovalnim in ustvarjalnim delom spoznajo habitate, se zavedajo pomena njihovega varovanja in da načrtujejo ter izvedejo ukrepe za izboljšanje kakovosti vodnih ekosistemov ter posledično različnih živalskih in rastlinskih vrst. Projekt so sestavljali trije povezani deli:

- izobraževanje za mentorje,
- raziskovalno-ustvarjalno delo otrok, učencev in dijakov v posamezni ustanovi,
- sodelovanje na zaključku: športno-ekološkem dogodku BMW Ekoregata 2012.

Otroci in mladi so skupaj z mentorji izbrali vodni ekosistem in ga raziskovali. V spomladanskem času so popisovali rastlinske in živalske vrste ob vodi in v vodi, se udeležili organiziranih čistilnih akcij (prenašanje dvoživk čez cesto, sajenje dreves, odstranjevali invazivke), spremljali so življenje svoje reke od izvira do izliva. Otroci v vrtcih so spoznavali vodo in njene osnovne lastnosti, spremljali razvoj dvoživk in spremembe vodnih ekosistemov glede na letni čas. Ugotovili so, da je voda v različnih oblikah vsepovsod okrog nas, a je ne vidimo vedno.

Učenci so raziskovali in primerjali življenje tekočih in stoječih voda, njihovo odvisnost od padavin, kulturne krajine in industrije v okolici. Analizirali so alpske in panonske reke, kraško vodovje, suho krajino in območja, kjer ni pomanjkanja vode.

Učenci OŠ Breg Ptuj so spoznavali dvoživke in so ugotovili, da imajo enake dele telesa kot ljudje, vendar so veliko bolj občutljive na onesnaženost okolja, predvsem ob spreminjanju ekosistemov. Zato jih moramo skrbno varovati.

Dijaki so fizikalno, kemijsko, biološko in geografsko analizirali vodotoke in stoječe vode. Rezultati so pokazali številne spremembe v primerjavi s podatki izpred nekaj deset let. Na splošno pa so analize vode pokazale, da niso čezmerno onesnažene ali spremenjene in je življenje v njih še vedno pristno in aktivno. Analizirali so tudi vpliv bližnjega kmetijstva in industrije ter vračanje do zdaj izumrlih bobrov.

Dijaki Gimnazije Jurija Vege Idrija so se poleg analiz vode lotili interdisciplinarnih povezav in povezali naravno, kulturno in tehnično dediščino iz svojega okolja. Predstavili so številne običaje in zgradbe, povezane z delovanjem rudnika živega srebra ter s plavljenjem lesa po reki. Oboje je močno vplivalo na zgodovino kraja in na njegovo okolico.

MOJA REKA SI

Projekt Moja reka si je namenjen spoznavanju slovenskih rek in drugih voda in smo ga izvedli z družbo Coca-Cola Hellenic in Ministrstvom za kmetijstvo in okolje. V okviru projekta otroci in mladi spoznavajo vodni krog, pomen podtalnice, vire onesnaženja, pomen pitne vode, kako jo onesnažujemo, koliko vode porabimo za izdelavo različnih izdelkov in pripravo hrane.

V šolskem letu 2011/2012 je bil razpisan natečaj Časopis za mojo reko, kjer so se morale ustanove usmeriti predvsem v povezavo med vodo in pripravo hrane. Mladi raziskovalci so predstavili svoja opažanja in ugotovitve v obliki časopisa, pri čemer so navdušili z inovativnostjo in ustvarjalnostjo. Časopise so mnogi izdelali ročno, v njih pa prikazali izlete v naravo, predstavili peko kruha, ugotavljali, kolikšne količine vode so potrebne za pripravo naše hrane, ter predstavili tako optimistične kot črnogledne napovedi nadaljnega življenja na Zemlji.

Izmed 56 časopisov je žirija izbrala pet najboljših, ki so povezanost vode in hrane predstavili na najbolj inovativen in ustvarjalen način:

1. mesto: **Vrtec Šoštanj, enota Brina** s časopisom Brinčljev novičnik
2. mesto: **Gimnazija Murska Sobota** s časopisom Pozejdon
3. mesto: **OŠ Šturje Ajdovščina** s časopisom Ejč tu ow (h₂o) + prehrana
4. mesto: **Vrtec Šoštanj, enota Urška Topolšica** s časopisom Novice iz Toplice
5. mesto: **OŠ Oskarja Kovačiča, PŠ Rudnik** s časopisom Pljusk!

Vsi sodelujoči so prejeli plakete, najboljši pa tudi bogate praktične nagrade.

Biotska raznovrstnost

ŠOLSKA VRTILNICA

Šolski vrt je sestavni del šolskega dvorišča, ki omogoča izvajanje različnih oblik aktivnosti v okviru rednega pouka in pouka v naravi, hkrati pa tudi zunajšolskih aktivnosti, koristnega preživljanja prostega časa in pridobivanja novih znanj.

Med delom na šolskem vrtu učenci postanejo aktivni sooblikovalci svoje okolja in okolice, zato spoznavajo in lažje razumejo naravo in okolje.

Poleg tega skrb za šolske vrtove spodbuja interdisciplinarni pristop in povezovanje več predmetov: matematike, naravoslovja, umetnosti, športne vzgoje in drugih.

Rezultati projekta dokazujejo, da je veliko učnih ciljev rednega vzgojno-

izobraževalnega dela mogoče kakovostno in praktično povezati z aktivnostmi v šolskih vrtovih, saj so kraj, kjer je mogoče praktično preveriti pridobljeno teoretično znanje. K temu pripomorejo praktični poskusi, raziskovanje, opazovanje in proučevanje rastlinskih in živalskih vrst.

V projekt Šolska VRTilnica je bilo vključenih 115 osnovnih šol in 41 vrtcev, ki jim je Semenarna Ljubljana podarila pakete s cveticami, vrtninami in zelišči. Šole so v šolskem letu urejale svoje večje ali manjše vrtove: zasadile terapevtske vrtove, cvetlične gredice, zeliščne vrtove, pica vrtove, sadovnjake, zelenjavne vrtove in druge. Cilji projekta so predvsem, da se otroci in učenci navajajo na potrpežljivost, sodelovanje, timsko delo ter pridobivajo nova znanja in spretnosti, ki so ključnega pomena za učinkovit trajnostni razvoj 21. stoletja.

Ekokviz za osnovne šole

Ekokviz je bil v šolskem letu organiziran enajstič zapored in četrto leto v celoti na spletu v sodelovanju z družbo Telekom Slovenije. Učenci šestih, sedmih in osmih razredov ekipno tekmujejo v poznavanju različnih okoljskih tem. Z izborom različnih tem vsako leto poudarimo tri področja, ki so povezana z vsakdanjim življenjem in od katerih je odvisno naše preživetje. Teme, ki jih vsako leto izberemo, skušamo obravnavati poglobljeno, za kar je učencem na voljo tudi interaktivno gradivo. V letošnjem šolskem letu so bile poudarjene naslednje teme:

- **odpadki za učence šestih razredov**, kjer so se seznanili z vzroki in posledicami onesnaževanja okolja in pomembnostjo varovanja le-tega;
- **voda, s katero so se seznanili sedmošolci**, da jo razumejo v najširšem pomenu besede, saj ni le življenjski prostor številnih rastlinskih in živalskih vrst ter pomemben energetski vir, temveč je sestavni del vsakega živega bitja;
- **prehrana, s katero so se ukvarjali osmošolci**, saj je prehranjevanje mladih način doseganja zdravega in kakovostnega življenja.

Tekmovanje je potekalo v dveh delih:

1. **Šolsko tekmovanje**, kjer so učenci ekipno odgovarjali na 30 vprašanj iz vseh izbranih vsebin. Šolska tekmovanja so potekala 6. marca 2012, sodelovalo je 153 ekošol s 124 ekipami.
2. **Državno tekmovanje**, na katero se je uvrstilo osem regijskih zmagovalcev in dodatno dve ekipi, ki sta imele največ točk. Zmagovalne ekipe so pripravile dodatno raziskovalno delo, za katero so pripravile posebno predstavitev z naslovom »Kako eko je naša regija? – Pridelovanje ekoloških živil v posamezni regiji«.

Raziskovalno delo so najboljše šole usmerile v ekološko kmetijstvo, kjer so ugotovljale, da gre za posebno obliko kmetijske pridelave, ki poudarja gospodarjenje v sožitju z naravo in je človeku prijazna kmetijska praksa. Ugotovili so, da so izdelki dostopni, vendar nekoliko dražji. Višjo ceno so povezali z zdravjem in ekokmet je odvisen od narave. Pridelek je manjši, ker uporablja manj strojev, ne pospešuje rasti, ki večajo pridelek. Nekaj ugotovitev, ki so jih navedli v raziskavi:

- ekološka hrana pomeni dobro prihodnost za naravo in človeka;
- z uživanjem ekološke hrane človek prej zadovolji svoje potrebe, ker je polnejša in okusnejša z več hranilnimi snovmi;
- skrbeti moramo za sonaravni razvoj;
- bolj ozaveščeni potrošniki poznajo oznake ekoloških izdelkov in so pozorni, da so izdelki pridelani v Sloveniji;
- v prehrano bi lahko vključili tudi divje rastline, ki so ekološke in vsebujejo

- veliko snovi, ki zdravilno vplivajo na organizem;
- ekovrt v šoli omogoča najboljšo malico.

Zmagovalne šole:

1. **OŠ Šturje Ajdovščina**, ki je zmagala že lani in dobila naslov Ekofaca v letu 2010/11,
2. **OŠ Martina Krpana Ljubljana**,
3. **OŠ Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki**.

Ekokviz za srednje šole

Ekokviz za srednje šole je v šolskem letu 2011/2012 devetih združil dijake, učitelje, starše in lokalno skupnost. Tudi dijaki so se ukvarjali z istimi temami kot osnovnošolci:

- **odpadki:** seznanili so se z osnovnimi načini ravnanja z odpadki, strategijo »brez odpadkov«, kako pomembno je reciklirati odpadke,
- **voda:** ugotovili so, da ima kraški svet velike težave z vodo zaradi apnenčastih tal, spoznali so letno kroženje vode v jezeru in kroženje vode na Zemlji,
- **prehranjevanje:** spoznali so osnovno zgradbo zdravega obroka, najpomembnejša hranila, smernice zdravega in učinkovitega prehranjevanja mladostnikov in podobno.

Tekmovanje je potekalo v dveh delih. Šolsko tekmovanje so dijaki izvedli 14. februarja 2012, tekmovalo je 1508 dijakov s 30 srednjih šol. Prvi trije dijaki, ki so dosegli največ točk, so se pomerili na državnem tekmovanju, ki je potekalo 23. aprila 2012 na Srednji ekonomski šoli Murska Sobota. Udeležilo se ga je 159 dijakov s 27 srednjih šol. V kategoriji srednjega poklicnega izobraževanja je zmagala **Patricija Revinšek**

s Srednje zdravstvene šole Celje, v kategoriji srednjega strokovnega in poklicno-tehničnega izobraževanja je zmagala dijakinja **Nena Kotnik** s SŠ Celje, Srednja šola za gradbeništvo in varovanje okolja ter s strokovne in splošne gimnazije dijak **Žan Pirc** z Gimnazije Litija.

Po Kekčevih stopinjah do znanja

Projekt »Po Kekčevih stopinjah do znanja« je potekal drugič, namenjen pa je oživljanju Kekca in njegovih prijateljev, ki so jih ekošolarji izdelali iz različnih materialov. Partnerja projekta Henkel Slovenija, d.o.o., in M Tehnika, d. d., sta že drugo leto omogočila otrokom udeležbo na tridnevem naravoslovnem taboru. Na razpis se je prijavilo 49 ustanov, izdelali so 218 lutk. Najbolj so se izkazali učenci **OŠ Dragomelj**, **OŠ Jela Janežiča** in otroci iz **Vrtca Železniki**, ki so preživeli tri dni v neokrnjeni naravi, v Ekohiši Kekec v Srednjem Vrhu nad Gozd-Martuljkom. Tam se bodo lahko naužili aktivnosti v naravnem okolju, ga raziskovali in pridobivali dodatno znanje.

Altermed

Na letošnjem sejmu Altermed, ki je potekal od 16. do 18. marca 2012 na Celjskem sejmu, se je v dvorani D predstavilo 76 ustanov (24 vrtcev, 44 osnovnih in 8 srednjih šol).

Poleg **stojnic**, na katerih so slovenski ekološarji predstavili pisano paletu dejavnosti zdravega in sonaravnega življenja, ki jih izvajajo na šolah, so dogajanje popestrili s predstavitvami na »**demonstracijskem odru**« in v »**demonstracijski kuhinji**«, kjer so si obiskovalci vse tri dni ogledovali številne aktivnosti posameznih šol in poskusili najraznovrstnejše načine priprave zdrave hrane po receptih slovenskih ekološarjev. Skupaj z mentorji so pokazali, da lahko sami pripravijo okusen obrok, ki je ekološko pridelan, zdrav in hkrati poceni.

V okviru predstavitev so potekala strokovna predavanja o varni, zdravi ter lokalni in ekološko pridelani hrani, predstavniki vrtcev in šol pa so s strokovnimi predavanji predstavili kulturo prehranjevanja, ki poteka v umirjenem, sproščenem, primerno urejenem okolju brez hitenja. Otroci z lastnim delom gradijo proces in se ob tem

učijo. V ospredju so odnos do urejenega okolja, način ponujanja hrane in način postrežbe. Dišavnice imajo zdravilni pomen, saj izboljšajo okus in aromo številnih jedi, kar dokazujejo s skrbnim vzgajanjem vrtov, ki jih uporabljajo za različne namene. Učenci v nekaterih šolah skrbijo, da je njihova hrana zdrava.

Med najbolj inovativnimi in izvirnimi so bile stojnice, na katerih so bili upoštevani aktualna in izvirna vsebina razstavnega prostora, jedrnata vsebinska sporočilnost in privlačnost razstavljenih vsebin, preglednost razstavljenih vsebin, informativno-propagandno gradivo in komunikacija razstavljalcev z obiskovalci. Priznanje zmagovalca med srednjimi šolami je dosegel Dijaški dom Ivana Cankarja Ljubljana.

Z namenom, da bi čim bolj spodbujali zdravo prehranjevanje v slovenskih ekovrtcih in ekošolah, so bile najboljše stojnice in predstavitve še posebej poudarjene in nagrajene. Priznanje za najbolj izvirno in inovativno stojnico so prejeli: **Vrtec Antona Medveda Kamnik**, **OŠ Angela Besednjaka** in **Dijaški dom Ivana Cankarja Ljubljana**.

Zgodnje naravoslovje

Zgodnje naravoslovje je temelj programa Ekošola za vrtce. Program in vsebina zgodnjega naravoslovja potekata v naravi in okolju otrokovega bivanja. Programske vsebine vključujejo naslednja izhodišča:

- **ekologijo**, ki je vključena skozi proučevanje okolja, v katerem otrok živi;
- **ekološko ozaveščanje**, kjer gre za razumevanje in spoštovanje naravnih zakonitosti;
- **ekosistem**, ki ga otrok spoznava v okolju in obsega živo in neživo naravo;
- **ekološko občutljivost**, ki jo privzgajamo z naravoslovno-okoljskim opismenjevanjem v naravnem okolju in s seznanjanjem s človekovim ravnanjem z naravo;
- **ekološko ravnovesje**, ki je stanje v okolju, v katerem otrok živi.

Zgodnje naravoslovno in okoljsko opismenjevanje vpliva na globalne cilje, kot so:

- privzgajanje in pridobivanje vrednot in znanja za varovanje in izboljšanje okolja,
- pridobitev pozitivnih vzorcev obnašanja do okolja s strani posameznika, skupine in družbe.

Aktivnosti zgodnjega naravoslovja so ustanove v šolskem letu 2011/2012 izvajale v naravnem okolju, v ekosistemih, ki povezujejo rastlinstvo živalstvo, človeka in neživo naravo. V vrtcih so izvedli vrsto aktivnosti v naslednjih tematskih sklopih:

- **Okoljski problemi mojega kraja:** z opazovanjem in pogovori so otroci spoznavali pomen in funkcijo gozda ter njegove značilnosti, spoznavali vplive kmetovanja na okolje ter kritično razmišljali o problemih v okolju;

- **Raziskovanje travnika z vsemi čuti:**

z raziskovanjem, primerjanjem in risanjem so spoznali travnik in pridobili spoštljiv odnos do narave, spoznali živo in neživo naravo, razvijali pozitiven odnos do narave, spoznali osnovne značilnosti in funkcije travnika, spoznavali živali in rastline ter se učili pravilnega odnosa do njih;

- **Čebelnjak skozi letne čase:**

z opazovanjem in pogovori so spoznavali zakonitosti življenja čebel in njihovo pomembno vlogo v ciklusu narave, pripravili razstavo rezultatov projekta za starše, spoznavali, da je uživanje medu zelo zdravo, ter prepoznavali vrsto medu;

- **Naš vrt in naša hrana:**

z lastnimi aktivnostmi so uredili vrt z zelišči, pridobili nove izkušnje in znanje o pomenu pridelave in uživanja zelišč, spoznali zelišča in uporabnost v prehrani, se navajali na kulturo prehranjevanja, pridobivali vrednote in znanja s področja prehranjevanja ter spremljali pridobivanje hrane na naravni način.

- **Ekooptazovalni dnevnik »Moje drevo«:**

Opazovali in raziskovali so spreminjanje letnega časa v naravi, prispevali k zavedanju pomena koristnosti in bogastva, ki ga dajejo drevesa, spoznavali živali in rastline, da so med seboj povezane in odvisne druga od druge, razvijali primeren odnos do žive narave, ugotavljali, kako ljudje vplivamo na naravo in kako lahko dejavno prispevamo k varovanju in ohranjanju naravnega okolja, spoznali vegetativni razvoj drevesa in skrb zanj;

- **Ekokotiček za moj fižolček:**

zasadili so rastlino in spremljali cikel rasti, kar so za beležili z risbo in fotografijo v ekodnevnik. Otroci so spoznali rast rastlin, lastnosti rastlin in razvili spoštljiv odnos.

PROGRAM DELA ZA LETO 2012/2013

Tematski sklopi

Vodilni tematski sklopi tudi v šolskem letu 2012/2013 ostajajo *odpadki, energija in voda*.

Drugi sklopi so: *transport, zdravje in dobro počutje, okolica šole, biotska raznovrstnost, ohranjanje našega sveta in splošno*.

Ustanova izbere enega izmed obveznih sklopov, ki ga poglobljeno obravnava, in izvaja aktivnosti celo šolsko leto. Nosilci aktivnosti so otroci, učenci ali dijaki, ki jih usmerjajo mentorji, sodelujejo pa lahko vsi drugi zaposleni v ustanovi.

Okoljski pregled

Okoljski pregled je temeljni korak metodologije dela v programu Ekopšola. Je ocena notranjega in zunanjega vpliva ustanove na okolje. Okoljski pregled ima ključni pomen za razumevanje trenutnih okoljskih razmer v ustanovi, njegovi rezultati pa so osnova za pripravo nadaljnjih okoljskih aktivnosti, ki jih ustanova nadalje opredeli v ekoakcijskem načrtu za naslednje šolsko leto.

Rezultati okoljskega pregleda pomagajo pri odločitvah, ali so v ustanovi določene spremembe oziroma okoljske aktivnosti oz. akcije potrebne, nujne ali sploh niso potrebne. Prav tako je v pomoč pri zastavljanju realnih ciljev in merjenju uspeha dela na okoljskem področju. Okoljski pregled se izvaja v sodelovanju s širšo šolsko skupnostjo, ki naj čim tesneje sodeluje z ekoodborom. Še posebej pomembno je, da v tem procesu sodeluje čim več učencev. Seveda pa je pomembno tudi, da vsaka ustanova okoljski pregled izvede tako, kot je najbolj ustrezno glede na doseganje okoljske aktivnosti, stanje v lokalni skupnosti in okolju.

Okoljski pregled je za vse tematske sklope v šolskem letu 2011/2012 izvedlo 327 ustanov: 293 osnovnih šol, 34 srednjih šol ter Centrov šolskih in obšolskih dejavnosti. Svoje ugotovitve so vnašali v t. i. Ekoaplikacijo na spletni strani programa Ekošola.

IZVAJANJE OKOLJSKEGA PREGLEDA V ŠOLSLEM LETU 2012/2013 IN NAPREJ

V šolskem letu 2012/2013 bodo okoljski pregled prvič izvedle ustanove, ki se bodo vključile v program Ekošola in vrtci. Tiste ustanove, ki so ga izvedle v šolskem letu 2011/2012, bodo okoljski pregled ponovile v šolskem letu 2013/2014. Priporočljivo je namreč, da ustanova izvede okoljski pregled vsaki dve leti ter tako izmeri in oceni napredek okoljske uspešnosti. To je zelo učinkovit način primerjave začrtanih in uresničenih ciljev ter jasnega kazalnika vsesplošnega napredka ustanove pri doseganju ekociljev, ki jih pozneje ugotavlja v 4. koraku metodologije – nadzor in ocenjevanje.

Ekoakcijski načrt

Ekoakcijski načrt je tretji korak po metodologiji sedmih korakov in je **jedro aktivnosti** v okviru programa Ekošola ter kompas njenega nadaljnega okoljskega delovanja. Podlaga za pripravo ekoakcijskega načrta so rezultati okoljskega pregleda. Ekoakcijski načrt ustanova pripravi tako, da:

- pripravi seznam dogovorjenih okoljskih ciljev in jasno določi zadolžitve za vsak korak,
- določi dosegljive in realne cilje ter časovne roke za izboljšanje okoljske uspešnosti pri specifičnih vprašanjih.

Zaželeno je, da se aktivnosti iz ekoakcijskega načrta povežejo z učnim načrtom, prikažejo morebitne stroškovne posledice in da se navede, kako bo poskrbljeno za nadzor in ocenjevanje. V pripravo načrta naj bodo vključeni otroci, učenci oziroma dijaki. Cilje iz ekoakcijskega načrta lahko ustanove dopolnjujejo postopoma, saj ni treba izvajati vseh aktivnosti hkrati – prednostne naloge naj bodo razdeljene na kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne. V ekoakcijski načrt je mogoče vključiti večletne okoljske projekte in akcije.

PRIPRAVA EKOAKCIJSKEGA NAČRTA ZA ŠOLSKO LETO 2012/2013

Osnovne in srednje šole ter Centri šolskih in obšolskih dejavnosti, ki so v preteklem šolskem letu izvedli okoljski pregled, bodo za šolsko leto 2012/2013 pripravili ekoakcijski načrt, po katerem bodo izvajale projekte in aktivnosti programa Ekošola izvajali do konca šolskega leta.

Pri tem torej upoštevajo ugotovitve iz okoljskega pregleda in rezultate doseganega dela, prav tako pa tudi problematiko, ki je morda še posebej značilna za njihovo lokalno okolje. Aktivnosti v ekoakcijskem načrtu bodo ustanove lahko izbrale oziroma izpolnile s pomočjo šifranta (ki se povezuje z okoljskim pregledom).

Rok za pripravo in oddajanje ekoakcijskega načrta za osnovne in srednje šole za šolsko leto 2012/2013: 10. oktober 2012. Zaključek aktivnosti: 31. maj 2013.

Nekaj navodil za lažjo pripravo ekoakcijskega načrta:

1. Zberite rezultate okoljskega pregleda vaše šole. Izberite tematike, s katerimi se nameravate podrobneje ukvarjati, kot so npr. odpadki na območju šole. Določite, s katerim ukrepom ali več postopnimi ukrepi boste odpravili te težave.
2. Določite, kako boste merili uspešnost pri doseganju svojih ciljev. Poskrbite, da bo cilj ali ukrep merljiv, npr. če se boste najprej usmerili na področje energije, lahko merite znižanje zneskov na šolskih položnicah za energijo.
3. Pri vsakem ukrepu se dogovorite za časovni rok. Ali naj bo cilj ukrepa dosežen kratkoročno, srednjeročno ali dolgoročno?
4. Določite, kdo bo skrbel za kateri cilj. Kjer je mogoče, naj to nalogo dobijo učenci ali pa naj bodo vanjo vsaj vključeni.
5. Vključite spremljanje morebitnih stroškov, ki jih lahko povzročijo vaše aktivnosti.

Projekti v šolskem letu 2012/2013

V šolskem letu 2012/2013 bomo ponovno izvedli vrsto projektov v vseh tematskih sklopih. Vsaka osnovna in srednja šola, dijaški dom in CŠOD izbere tri

projekte, ki jih bo izvajala v šolskem letu 2012/2013, in jih podrobneje opredeli v ekoakcijskem načrtu, skladno z učnim načrtom ustanove.

ODPADKI	ETZO – EVROPSKI TEDEN ZMANJŠEVANJA ODPADKOV (ukrepi za preprečevanje nastajanja odpadkov – november 2012) EKO-PAKET (zbiranje odpadne embalaže s poudarkom na kartonski embalaži za mleko in sokove; oktober 2012 – maj 2013)
ENERGIJA	MLADI V SVETU ENERGIJE (trajnostni viri energije; oktober 2012 – maj 2013) KDOR VARČUJE – ZMAGUJE (poraba energije v šoli; oktober 2012 – maj 2013)
VODA	BMW EKOREGATA (vodni ekosistemi - sodelovanje z WWF; oktober 2012 – maj 2013) VODNI DETEKTIV (spremljanje porabe vode v učilnicah; oktober 2012 – maj 2013) MOJA REKA SI (ozaveščanje o pomenu slovenskih rek in drugih voda; februar 2013 – maj 2013)
TRANSPORT	OKOLJE IN INOVACIJA (trajnostna mobilnost; oktober 2012 – maj 2014)
ZDRAVJE IN DOBRO POČUTJE	ALTERMED (predstavitve na sejmu v Celju z vsebino na temo »ekološko pridelana hrana v lokalnem okolju«; 15.–17. marec 2013)
BIOTSKA RAZNOVRSTNOST	PO KEKČEVIH STOPINJAH DO ZNANJA (obujanje Kekca in njegovih prijateljev; januar 2013 – junij 2013)
OHRANJANJE NAŠEGA SVETA	EKOBRANJE ZA EKOŽIVLJENJE (branje literature z ekološko tematiko; september 2012 – junij 2013) MLADI POROČEVALCI (poročanje o okoljskih izzivih lokalnega okolja; oktober 2012 – maj 2013)
OKOLICA ŠOLE	ŠOLSKA VRTILNICA (ustvarjanje šolskih vrtov – s poudarkom na slovenskih avtohtonih sortah; september 2012 – junij 2013)
SPLOŠNO	EKOKVIZ za OSNOVNE ŠOLE (ekipno tekmovanje v ekoznanju za učence 6., 7. in 8. razreda v treh izbranih okoljskih temah; november 2012 – april 2013) EKOKVIZ za SREDNJE ŠOLE (posamično tekmovanje dijakov v ekoznanju na razpisano okoljsko temo; november 2012 – marec 2013) LIKOVNI NATEČAJ – PREDNOVOLETNI ČAS (ustvarjalno likovno delovanje na temo prednovoletni čas – zimski motivi; oktober 2012 – december 2012)
OZAVEŠČEVALNE IN ZBIRALNE AKCIJE	<ul style="list-style-type: none"> • ZBIRANJE ODPADNIH TONERJEV, KARTUŠ IN TRAKOV • ZBIRANJE ODPADNE ELEKTRIČNE IN ELEKTRONSKE OPREME TER ODPADNIH BATERIJ • ZBIRANJE PAPIRJA • DRUGE OZAVEŠČEVALNE IN ZBIRALNE AKCIJE

Za pridobitev oziroma ohranitev zelene zastave morajo osnovne in srednje šole, centri šolskih in občolskih dejavnosti ter dijaški domovi v šolskem letu 2012/2013 opraviti:

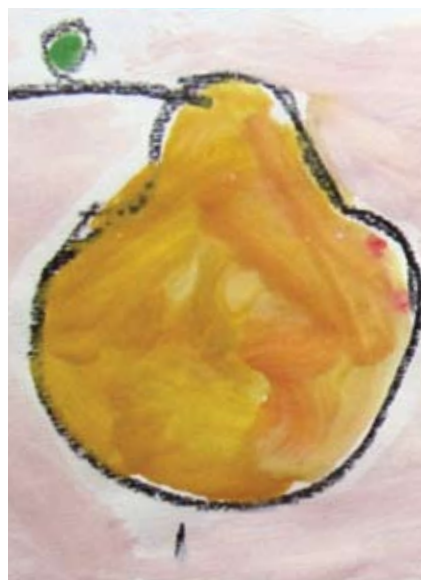
Za OŠ, SŠ, CŠOD ter dijaške domove, ki so v program Ekošola vključeni na novo:	Za OŠ, SŠ, CŠOD ter dijaške domove, ki so v programu Ekošola vključeni drugo leto ali več:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Okoljski pregled (maj 2013) 2. Ekoakcijski načrt, ki vsebuje: <ul style="list-style-type: none"> • Tri obvezne projekte, ki jih šola izbere s seznama načrtovanih projektov za leto 2012/2013 • Eno ozaveščevalno akcijo na ravni celotne šole • Eno zbiralno akcijo na ravni celotne šole • Obravnavo enega tematskega sklopa (izbirne aktivnosti) 3. Poravnana pristojbina za šolsko leto 2012/13 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ekoakcijski načrt, ki vsebuje: <ul style="list-style-type: none"> • Tri obvezne projekte, ki jih šola izbere s seznama načrtovanih projektov za leto 2012/2013 • Eno ozaveščevalno akcijo na ravni celotne šole • Eno zbiralno akcijo na ravni celotne šole • Obravnavo enega tematskega sklopa (izbirne aktivnosti) 2. Poravnana pristojbina za šolsko leto 2012/13

Program dela za leto 2012/2013 za vrtce

Vrtci, ki želijo v šolskem letu 2012/2013 pridobiti oziroma ohraniti zeleno zastavo, morajo v šolskem letu 2012/2013:

a) izbrati najmanj eno področje v okviru projekta zgodnje naravoslovje:

1. VODNI VIRI MOJEGA KRAJA
2. VODA – VREDNOTA ŽIVEGA SVETA
3. ČEBELE, NAŠ ZAVEZNIK
4. EKOIZDELEK ZA PTIČJE KRMILNICE
5. EKOOPAZOVALNI DNEVNIK MOJE DREVO
6. ČAJI IZ NAŠEGA ZELIŠČNEGA VRTA
7. MI IN KLOPI
8. EKOKOTIČEK ZA MOJ FIŽOLČEK

b) izvesti aktivnosti v dveh (izmed treh) obveznih tematskih sklopih programa Ekošola:

ODPADKI	Poudarek je na navajanju ločevanja odpadkov, prispevanju koristne izrabe odpadkov, odlaganju odpadkov na ekološke otoke, sodelovanju v humanitarnih zbiralnih akcijah ... Vrste zbiranja odpadkov na temo projektnega sklopa določi vrtec sam.
VODA	Vrtec s programom opredeli aktivnosti in oblike varčevanja z vodo. Temo projektnega sklopa določi vrtec sam.
ENERGIJA	Vse aktivnosti je treba usmeriti k ozaveščanju varčevanja z energijo. Vrtec s programom določi aktivnosti in oblike varčevanja z energijo. Temo projektnega sklopa določi vrtec sam.

c) sodelovati pri enem od naslednjih projektov:

1. ETZO (evropski teden zmanjševanja količine odpadkov; ukrepi za preprečevanje nastajanja odpadkov)
2. EKOPAKET (zbiranje odpadne embalaže s poudarkom na kartonski embalaži za mleko in sokove)
3. ALTERMED (predstavitve na sejmu v Celju na temo ekološko pridelana hrana v lokalnem okolju)
4. MOJA REKA SI (ozaveščanje o pomenu slovenskih rek in drugih voda)
5. ŠOLSKA VRTILNICA (ustvarimo šolske vrtove s semeni slovenskih avtohtonih vrst)
6. LIKOVNI NATEČAJ – PREDNOVOLETNI ČAS (likovno ustvarjanje na temo zimskih motivov)
7. PO KEKČEVIH STOPINJAH DO ZNANJA (obujanje Kekca in njegovih prijateljev)
8. EKOBRANJE ZA EKOŽIVLJENJE (branje literature z ekološko tematiko)
9. DAN DRUŽENJA IN GIBANJA TREH GENERACIJ

d) izvesti okoljski pregled (maj 2014)

e) poravnana pristojbina za leto 2012/2013

**SEZNAM
DOBITNIKOV
EKOZASTAV V
ŠOLSKEM LETU
2011/2012**

USTANOVE, KI SO ZASTAVE PREJELE PRVIČ

CENTER ZA USPOSABLJANJE, DELO IN VARSTVO
DOBRNA
OŠ IVANA TAVČARJA GORENJA VAS, VRTEC ZALA
OŠ IVANA TAVČARJA GORENJA VAS, VRTEC ZALA,
ENOTA DOBRAVA
OŠ IVANA TAVČARJA GORENJA VAS, VRTEC ZALA,
ENOTA LUČINE
OŠ IVANA TAVČARJA GORENJA VAS, VRTEC ZALA,
ENOTA SOVODENJ
OŠ BRATOV LETONJA, VRTEC SONČEK
OŠ ČRNA NA KOROŠKEM
OŠ ČRNA NA KOROŠKEM, ENOTA VRTEC ČRNA
OŠ DOBRAVLJE, POŠ VIPAVSKI KRIŽ
OŠ FRANCA LEŠNIKA - VUKA
OŠ GORNJA RADGONA
OŠ GORNJA RADGONA, PŠ DR. JANKA ŠLEBINGERJA
OŠ JANKA KERSNIKA BRDO
OŠ KAŠELJ
OŠ PUCONCI, VRTEC PRI OŠ
OŠ ŠENTJERNEJ, VRTEC ČEBELICA
OŠ ŠMARJE PRI JELŠAH, POŠ SLADKA GORA
OŠ ŠMARJE PRI JELŠAH, POŠ SVETI ŠTEFAN
OŠ ŠMARJETA, VRTEC SONČEK
PRVA GIMNAZIJA MARIBOR
SREDNJA POKLICNA IN STROKOVNA ŠOLA BEŽIGRAD
ŠC NOVO MESTO - SREDNJA ELEKTRO ŠOLA IN
TEHNIŠKA GIMNAZIJA
VRTEC PRI OŠ SVETI JURIJ ROGAŠOVCI
VRTEC VELENJE
VRTEC VELENJE, OE VRTILJAK
VRTEC VELENJE, OE LUČKA
VRTEC VELENJE, OE TINKARA
VRTEC VELENJE, OE NAJDIHOJCA
VRTEC VELENJE, OE CICIBAN
VRTEC ROGAŠKA SLATINA, ENOTA IZVIR
VRTEC ROGAŠKA SLATINA, ENOTA KAPLJICA
VRTEC ROGAŠKA SLATINA, ENOTA POTOČEK
VRTEC ROGAŠKA SLATINA, ENOTA STUDENČEK
VRTEC ŠKOFJA LOKA, BUKOVICA
VRTEC ŠKOFJA LOKA, ENOTA BIBA
VRTEC ŠKOFJA LOKA, ENOTA CICIBAN
VRTEC ŠKOFJA LOKA, ENOTA ČEBELICA
VRTEC ŠKOFJA LOKA, ENOTA NAJDIHOJCA
VRTEC ŠKOFJA LOKA, ENOTA PEDENJPED
VRTEC ŠKOFJA LOKA, ENOTA ROŽLE
VRTEC ŠKOFJA LOKA, ODDELEK V RETEČAH
VVZ RADOVLJICA, ENOTA KAMNA GORICA
VVZ RADOVLJICA, ENOTA BEGUNJE
VVZ RADOVLJICA, ENOTA BREZJE
VVZ RADOVLJICA, ENOTA KROPA
VVZ RADOVLJICA, ENOTA LESCE
VVZ RADOVLJICA, ENOTA LESCE OŠ
VVZ RADOVLJICA, ENOTA POSAVEC
VVZ RADOVLJICA, ENOTA RADOVLJICA
VVZ RADOVLJICA, ENOTA RADOVLJICA OŠ

POTRDITEV EKOZASTAV ZA ŠOLSKO LETO 2011/2012

OSNOVNE ŠOLE

CENTER ZA USPOSABLJANJE, DELO IN VARSTVO -
DOLFKE BOŠTJANČIČ DRAGA
CKSG - PORTOROŽ
DOŠ DOBROVNIK
DOŠ LENDAVALA
DOŠ PROSENJAKOVCI / KÁI PÁRTOSFALVA
I. OŠ CELJE
I. OŠ MURSKA SOBOTA
I. OŠ ŽALEC
I. OŠ ŽALEC, POŠ GOTOVLJE
I. OŠ ŽALEC, POŠ PONIKVA PRI ŽALCU
II. OŠ MURSKA SOBOTA
II. OŠ MURSKA SOBOTA, POŠ KROG
II. OŠ ŽALEC
III. OŠ CELJE
III. OŠ MURSKA SOBOTA
IV. OŠ MURSKA SOBOTA
JVIVZ OŠ CERKVENJAK - VITOMARCI
JVIVZ OŠ CERKVENJAK - VITOMARCI, POŠ LOKAVEC
JVIVZ OŠ CERKVENJAK - VITOMARCI, POŠ VITOMARCI
JVIZ OŠ DOBREPOLJE
JVIZ OŠ DOBREPOLJE, POŠ KOMPOLJE
JVIZ OŠ DOBREPOLJE, POŠ PONIKVE
JZ OŠ MARJANA NEMCA RADEČE
JZ OŠ MARJANA NEMCA RADEČE, POŠ SVIBNO
OŠ 8 TALCEV LOGATEC
OŠ ADAMA BOHORIČA BRESTANICA
OŠ ANGELA BESEDNJAKA
OŠ ANICE ČERNEJEVE MAKOLE
OŠ ANTONA AŠKERCA RIMSKE TOPLICE
OŠ ANTONA AŠKERCA VELENJE
OŠ ANTONA INGOLIČA SPODNJA POLSKAVA
OŠ ANTONA ŠIBELJA - STJENKA KOMEN
OŠ ANTONA ŽNIDERŠIČA ILIRSKA BISTRICA
OŠ ANTONA MARTINA SLOMŠKA
OŠ APAČE
OŠ ARTIČE
OŠ BAKOVCI
OŠ BELOKRANJSKEGA ODREDA SEMIČ
OŠ BELTINCI
OŠ BIČEVJE
OŠ BLANCA
OŠ BORCEV ZA SEVERNO MEJO
OŠ BOŠTANJ
OŠ BOŽIDARJA JAKKA
OŠ BOŽIDARJA JAKKA, POŠ HRUŠICA
OŠ BRATOV LETONJA
OŠ BREG
OŠ BRINJE GROSUPLJE
OŠ BRINJE GROSUPLJE, POŠ POLICA
OŠ BRINJE GROSUPLJE, PŠ S PP
OŠ BRŠLJIN
OŠ CANKOVA
OŠ CENTER NOVO MESTO
OŠ CENTER NOVO MESTO, POŠ MALI SLATNIK
OŠ CIRKOVCE
OŠ DESTRNIK
OŠ DESTRNIK, POŠ TRNOVSKA VAS
OŠ DOBOVA
OŠ DOBOVA, POŠ KAPELE
OŠ DOBRAVLJE
OŠ DOBRAVLJE, POŠ ČRNIČE
OŠ DOBRAVLJE, POŠ SKRILJE
OŠ DOBRAVLJE, POŠ VRTOVIN

OŠ DOBROVO
 OŠ DOBROVO, POŠ KOJSKO
 OŠ DOLENJSKE TOPLICE
 OŠ DOMŽALE
 OŠ DOMŽALE, POŠ IHAN
 OŠ DR. LJUDEVITA PIVKA PTUJ
 OŠ DR. VITA KRAIGEHHERJA
 OŠ DRAGA KOBALA MARIBOR
 OŠ DRAGA KOBALA MARIBOR, POŠ BREZJE
 OŠ DRAGOMELJ
 OŠ DRAGOMIRJA BENČIČA BRKINA HRPELJE
 OŠ DRAVLJE
 OŠ DUPEK, POŠ DVORJANE
 OŠ DUPEK, POŠ ZG. DUPEK
 OŠ DUŠANA BORDONA SEMEDELA KOPER
 OŠ DUŠANA FLISA HOČE
 OŠ DUŠANA FLISA HOČE, PŠ REKA
 OŠ DUŠANA MUNIHA MOST NA SOČI
 OŠ ELVIRE VATOVEC PRADE
 OŠ FARA
 OŠ FRANA KRANJCA CELJE
 OŠ FRANA ROŠA
 OŠ FRANCA LEŠNIKA - VUKA SLIVNICA
 OŠ FRANCA ROZMANA STANETA LJUBLJANA
 OŠ FRANCETA PREŠERNA ČRENŠOVCI
 OŠ FRANCETA PREŠERNA MARIBOR
 OŠ FRANCETA PREŠERNA MARIBOR, POŠ STANETA
 LENARDONA
 OŠ FRANJA GOLOBA PREVALJE
 OŠ FRANKOLOVO
 OŠ GORNJI PETROVCI
 OŠ GRAD
 OŠ GRM NOVO MESTO
 OŠ GUSTAVA ŠILIIHA
 OŠ GUSTAVA ŠILIIHA, POŠ ŠENTILJ
 OŠ HEROJA JANEZA HRIBARJA STARI TRG PRI LOŽU
 OŠ IDRUIA
 OŠ IDRUIA, POŠ GODOVIČ
 OŠ IDRUIA, POŠ ZAVRATEC
 OŠ IG
 OŠ IVANA BABIČA - JAGRA MAREZIGE
 OŠ IVANA GROHARJA ŠKOFJA LOKA
 OŠ IVANA GROHARJA ŠKOFJA LOKA, POŠ LENART
 OŠ IVANA GROHARJA ŠKOFJA LOKA, POŠ TADEUSZ
 ŠADOWSKI BUKOVICA
 OŠ IVANA ROBA ŠEMPETER PRI GORICI
 OŠ IVANA ROBA ŠEMPETER PRI GORICI, POŠ VRTOJBA
 OŠ IVANA TAVČARJA GORENJA VAS
 OŠ IVANA TAVČARJA GORENJA VAS, POŠ LUČINE
 OŠ IVANA TAVČARJA GORENJA VAS, POŠ SOVODENJ
 OŠ IVANJKOVCI
 OŠ JANKA GLAZERJA RUŠE
 OŠ JANKA PADEŽNIKA
 OŠ JELA JANEŽIČA
 OŠ JELŠANE
 OŠ JOŽETA GORJUPA KOSTANJEVICA NA KRKI
 OŠ JOŽETA HUDALESA JUROVSKI DOL
 OŠ JURIIJA DALMATINA KRŠKO
 OŠ JURIIJA VEGE MORAVČE
 OŠ JURIIJA VEGE MORAVČE, POŠ VRHPOLJE
 OŠ KAPELA
 OŠ KOLEZIJA LJUBLJANA
 OŠ KOPRIVNICA
 OŠ KOŠANA
 OŠ KRIŽEVCI
 OŠ KRMELJ
 OŠ KUZMA
 OŠ LAVA
 OŠ LEDINA
 OŠ LENART

OŠ LESIČNO
 OŠ LESKOVEC PRI KRŠKEM
 OŠ LESKOVEC PRI KRŠKEM, POŠ VELIKI PODLOG
 OŠ LJUBEČNA
 OŠ LJUDSKI VRT
 OŠ LJUDSKI VRT, POŠ GRAJENA
 OŠ LOG - DRAGOMER
 OŠ LOG - DRAGOMER, POŠ BEVKE
 OŠ LOUISA ADAMIČA GROSUPLJE
 OŠ LOUISA ADAMIČA GROSUPLJE, POŠ KOPANJ
 OŠ LOUISA ADAMIČA GROSUPLJE, POŠ ŠMARJE-SAP
 OŠ LOUISA ADAMIČA GROSUPLJE, POŠ ŠT. JURIJ
 OŠ LOUISA ADAMIČA GROSUPLJE, POŠ ŽALNA
 OŠ LOUISA ADAMIČA, DISLOCIRANA ENOTA ADAMIČEVA
 OŠ LOVRENC NA POHORJU
 OŠ MALEČNIK
 OŠ MARIJE VERE
 OŠ MARTINA KONŠAKA
 OŠ MARTINA KRPAANA
 OŠ METLIKA
 OŠ METLIKA, POŠ SUHOR
 OŠ MEŽICA
 OŠ MIKLAVŽ NA DRAVSKEM POLJU
 OŠ MIKLAVŽ NA DRAVSKEM POLJU, PŠ DOBROVCE
 OŠ MIKLAVŽ PRI ORMOŽU
 OŠ MIKLAVŽ PRI ORMOŽU, POŠ KOG
 OŠ MILANA MAJČNA ŠENTJANŽ
 OŠ MILOJKE ŠTRUKELJ NOVA GORICA
 OŠ MILOJKE ŠTRUKELJ NOVA GORICA, POŠ LEDINE
 OŠ MIRANA JARCA ČRNOMELJ
 OŠ MIREN
 OŠ MIREN, POŠ BILJE
 OŠ MIREN, POŠ KOSTANJEVICA
 OŠ MIRNA PEČ
 OŠ MIŠKA KRANJCA
 OŠ MIŠKA KRANJCA VELIKA POLANA
 OŠ MLADIKA
 OŠ MUTA
 OŠ MUTA, ENOTA S PRILAGOJENIM PROGRAMOM
 OŠ NOTRANJSKI ODRED CERKNICA
 OŠ NOTRANJSKI ODRED CERKNICA, POŠ 11. MAJ
 GRAHOVO
 OŠ NOVE FUŽINE
 OŠ NOVE JARŠE
 OŠ OB DRAVINJI
 OŠ OB RINŽI KOČEVJE
 OŠ OB RINŽI KOČEVJE, POŠ KOČEVSKA REKA
 OŠ OB RINŽI KOČEVJE, POŠ LIVOLD
 OŠ ODRANCI
 OŠ OLGE MEGLIČ PTUJ
 OŠ ORMOŽ
 OŠ OSKARJA KOVAČIČA
 OŠ OSKARJA KOVAČIČA, POŠ RUDNIK
 OŠ PIVKA
 OŠ POD GORO SLOVENSKE KONJICE
 OŠ PODGORA, KUTEŽEVO
 OŠ PODGORJE PRI SLOVENJ GRADCU
 OŠ POHORSKEGA BATALJONA OPLOTNICA
 OŠ POHORSKEGA BATALJONA OPLLOTNICA, POŠ KEBELJ
 OŠ POHORSKEGA BATALJONA OPLLOTNICA, POŠ PRIHOVA
 OŠ POHORSKEGA ODREDA SLOVENSKA BISTRICA
 OŠ POHORSKEGA ODREDA SLOVENSKA BISTRICA,
 POŠ ZG. LOZNICA
 OŠ POLJANE, LJUBLJANA
 OŠ POLJANE, POLJANE
 OŠ POLJE
 OŠ POLZELA
 OŠ POLZELA, PŠ ANDRAŽ
 OŠ PRESERJE PRI RADOMLJAH
 OŠ PREŽIHOVEGA VORANCA BISTRICA

OŠ PUCONCI
 OŠ PUCONCI, POŠ BODONCI
 OŠ PUCONCI, POŠ MAČKOVCI
 OŠ RAČE
 OŠ RADENCI
 OŠ RADLJE OB DRAVI
 OŠ RADLJE OB DRAVI, PŠ REMŠNIK
 OŠ RADLJE OB DRAVI, PŠ VUHRED
 OŠ RAKA
 OŠ RODICA
 OŠ ROJE
 OŠ ROVTE
 OŠ ROVTE, POŠ VRH SVETIH TREH KRALJEV
 OŠ SAVA KLADNIKA SEVNICA
 OŠ SAVA KLADNIKA SEVNICA, POŠ LOKA PRI ZIDANEM
 MOSTU
 OŠ SAVA KLADNIKA SEVNICA, POŠ STUDENEC
 OŠ SELNICA OB DRAVI
 OŠ SLADKI VRH
 OŠ SLAVE KLAVORE MARIBOR
 OŠ SPODNJA ŠIŠKA
 OŠ STARA CERKEV
 OŠ STARA CERKEV, POŠ ŽELJNE
 OŠ STARI TRG OB KOLPI
 OŠ STOPIČE
 OŠ STRANJE
 OŠ SVETA TROJICA
 OŠ SVETI JURIJ OB ŠČAVNICI
 OŠ SVETI JURIJ ROGAŠOVCI
 OŠ SVETI JURIJ ROGAŠOVCI, POŠ PERTOČA
 OŠ ŠALOVCI
 OŠ ŠENTJERNEJ
 OŠ ŠENTJERNEJ, POŠ OREHOVICA
 OŠ ŠENTVID LJUBLJANA
 OŠ ŠMARJE PRI JELŠAH
 OŠ ŠMARJE PRI JELŠAH, POŠ ZIBIKA
 OŠ ŠMARJE PRI JELŠAH, POŠ KRISTAN VRH
 OŠ ŠMARJE PRI JELŠAH, POŠ ŠENTVID
 OŠ ŠMARJETA
 OŠ ŠMARTNO PRI SLOVENJ GRADCU
 OŠ ŠMARTNO V TUHINJU
 OŠ ŠOŠTANJ
 OŠ ŠTORE
 OŠ ŠTURJE AJDOVŠČINA
 OŠ TABOR I MARIBOR
 OŠ TABOR - LOGATEC
 OŠ TABOR - LOGATEC, POŠ HOTEDRŠICA
 OŠ TABOR - LOGATEC, POŠ ROVTARSKÉ ŽIBRŠE
 OŠ TIŠINA
 OŠ TOMA BREJCA
 OŠ TONČKE ČEČ
 OŠ TONETA ČUFARJA LJUBLJANA
 OŠ TONETA ČUFARJA MARIBOR
 OŠ TONETA OKROGARJA
 OŠ TONETA OKROGARJA, POŠ KISOVEC
 OŠ TONETA ŠRAJA ALJOŠE
 OŠ TREBNJE
 OŠ TREBNJE, POŠ DOBRNIČ
 OŠ TREBNJE, POŠ DOLENJA NEMŠKA VAS
 OŠ TREBNJE, POŠ ŠENTLOVRENC
 OŠ TRŽIŠČE
 OŠ TURNIŠČE
 OŠ VAVTA VAS
 OŠ VELIKI GABER
 OŠ VIDE PREGARC
 OŠ VITA KRAIGHERJA
 OŠ VIŽMARJE BROAD
 OŠ VODICE
 OŠ VODICE, POŠ UTIK
 OŠ VOJKE ŠMUC IZOLA

OŠ VOJKE ŠMUC IZOLA, POŠ KORTE
 OŠ VOJNIK
 OŠ VOLIČINA
 OŠ VRANSKO - TABOR
 OŠ VRANSKO - TABOR, POŠ TABOR
 OŠ VUZENICA
 OŠ XIV. DIVIZIJE SENOV
 OŠ ZADOBROVA
 OŠ ŽELEZNIKI
 VIZ II. ROGAŠKA SLATINA
 VIZ II. ROGAŠKA SLATINA, PŠ KOSTRIVNICA
 VIZ II. ROGAŠKA SLATINA, PŠ SVETI FLORIJAN
 VIZ OŠ ROGATEC
 VIZ OŠ ROGATEC, POŠ DOBOVEC
 VIZ OŠ ROGATEC, POŠ DONAČKA GORA

VRTCI

JVI IN VVZ OŠ CERKVENJAK-VITOMARCI,
 VRTEC PIKAPOLONICA
 JVI IN VVZ OŠ CERKVENJAK-VITOMARCI,
 VRTEC VITOMARCI
 JVIZ OŠ DOBREPOLJE, VRTEC RINGARAJA,
 VRTEC CICIPAN
 JVIZ OŠ DOBREPOLJE, VRTEC RINGARAJA,
 VRTEC KOMPOLJE
 JZ OŠ MARJANA NEMCA RADEČE, ENOTA VRTCA
 KRANJSKI VRTCI, ENOTA CICIPAN
 KRANJSKI VRTCI, ENOTA NAJDIHOJCA
 KRANJSKI VRTCI, ENOTA OSTRŽEK
 KRANJSKI VRTCI, ENOTA RO MOJCA
 KRANJSKI VRTCI, ENOTA BIBA
 KRANJSKI VRTCI, ENOTA ČEBELICA
 KRANJSKI VRTCI, ENOTA ČENČA
 KRANJSKI VRTCI, ENOTA ČIRA ČARA
 KRANJSKI VRTCI, ENOTA ČIRČE
 KRANJSKI VRTCI, ENOTA JANINA
 KRANJSKI VRTCI, ENOTA JEŽEK
 KRANJSKI VRTCI, ENOTA KEKEC
 KRANJSKI VRTCI, ENOTA MATIJE ČOPA
 KRANJSKI VRTCI, ENOTA MOJCA
 KRANJSKI VRTCI, ENOTA SONČEK
 KRANJSKI VRTCI, ENOTA ŽIV ŽAV
 KRANJSKI VRTCI, JAKOB ALJAŽ
 OŠ ARTIČE, VRTEC RINGARAJA
 OŠ DESTRNİK, VRTEC PRI POŠ TRNOVSKA VAS
 OŠ DOBOVA, VRTEC NAJDIHOJCA
 OŠ DOBOVA, VRTEC SONČEK
 OŠ DOBROVO, VRTEC KOJSKO
 OŠ DOBROVO, VRTEC DOBROVO
 OŠ DUŠANA FLISA HOČE, VRTEC HOČE
 OŠ DUŠANA FLISA HOČE, VRTEC SONČEK ROGOZA
 OŠ DUŠANA MUNIHA MOST NA SOČI, ENOTA VRTCE
 OŠ FRANCETA PREŠERNA ČRENŠOVCI,
 ENOTA VRTCE ČRENŠOVCI
 OŠ GORJE, ENOTA VRTCE GORJE
 OŠ GORNJI PETROVCI, VVE JURČEK
 OŠ IVANA TAVČARJA GORENJA VAS, VRTEC ZALA
 OŠ JANKA GLAZERJA RUŠE, VRTEC RUŠE
 OŠ JOŽETA GORJUPA KOSTANJEVICA NA KRKI, VVZ
 OŠ JURIIJA DALMATINA KRKO, VVZ
 OŠ JURIIJA VEGE MORAVČE, VRTEC VOJKE NAPOKOJ
 OŠ KOŠANA, ENOTA VRTCE KOŠANA
 OŠ KRIZEVCI - VRTEC
 OŠ KUŽMA, VVZ PRI OŠ KUŽMA
 OŠ LENART, ENOTA VRTCE LENART
 OŠ MEŽICA, VRTEC MEŽICA
 OŠ MIKLAVŽ NA DRAVSKEM POLJU, VRTEC CICIPAN
 OŠ MIKLAVŽ NA DRAVSKEM POLJU, VRTEC VRTILJAK

OŠ MIREN, ENOTA VRTCA MIREN
 OŠ MIREN, ENOTA VRTCA BILJE
 OŠ MIREN, ENOTA VRTCA KOSTANJEVICA
 OŠ MIREN, ENOTA VRTCA OPATJE SELO
 OŠ MIRNA PEČ, VRTEC CEPETAČEK
 OŠ MUTA, VRTEC MUTA
 OŠ MOKRONOG, VRTEC MOKRONOŽCI
 OŠ POLJANE, VRTEC AGATA
 OŠ POLZELA, ENOTA VRTEC
 OŠ RAČE, VRTEC RAČE
 OŠ RADLJE OB DRAVI, ENOTA VRTCA VUHRED
 OŠ STOPIČE, VRTEC ŠKRAT
 OŠ SVETI JURIJ OB ŠČAVNICI, VRTEC SONČEK
 OŠ SVETI JURIJ ROGAŠOVCI, VRTEC
 OŠ TONETA ŠRAJA ALJOSE, VRTEC NOVA VAS
 OŠ TURNIŠČE, VRTEC TURNIŠČE
 OŠ VAVTA VAS, VRTEC KRKINE LUČKE
 OŠ VOLIČINA, VRTEC VOLIČINA
 OŠ VRANSKO - TABOR, OE VRTEC
 OŠ VUZENICA, VRTEC PRI OŠ
 OŠ XIV. DIVIZIJE SENOVO, VVE SENOVO
 OTROŠKI VRTEC METLIKA
 OTROŠKI VRTEC ŠMARJE PRI JELŠAH
 SCUOLA DELL'INFANZIA LA COCCINELLA PIRANO
 VIZ ORMOŽ
 VIZ ORMOŽ, ENOTA IVANJKOVCI
 VIZ ORMOŽ, ENOTA KOG
 VIZ ORMOŽ, ENOTA MIKLAVŽ
 VIZ ORMOŽ, ENOTA PODGORCI
 VIZ ORMOŽ, ENOTA VELIKA NEDELJA
 VIZ ORMOŽ, VRTEC ORMOŽ
 VIZ OŠ ROGATEC, VRTEC ROGATEC
 VRTCI BREZOVICE
 VRTEC ANICE ČERNEJEVE, ENOTA LUNA
 VRTEC ANICE ČERNEJEVE, ENOTA MAVRICA
 VRTEC ANICE ČERNEJEVE, ENOTA SONCE
 VRTEC ANTONA MEDVEDA KAMNIK, ENOTA PESTRNA
 VRTEC ANTONA MEDVEDA KAMNIK,
 ENOTA CEPETAČEK
 VRTEC ANTONA MEDVEDA KAMNIK,
 ENOTA KAMENČEK
 VRTEC ANTONA MEDVEDA KAMNIK, ENOTA KEKEC
 VRTEC ANTONA MEDVEDA KAMNIK,
 ENOTA MARJETICA
 VRTEC ANTONA MEDVEDA KAMNIK, ENOTA OBLAČEK
 VRTEC ANTONA MEDVEDA KAMNIK, ENOTA PALČEK
 VRTEC ANTONA MEDVEDA KAMNIK, ENOTA PEDENJPED
 VRTEC ANTONA MEDVEDA KAMNIK, ENOTA POLŽKI
 VRTEC ANTONA MEDVEDA KAMNIK, ENOTA ROŽLE
 VRTEC ANTONA MEDVEDA KAMNIK,
 ENOTA SNEGULJČICA
 VRTEC ANTONA MEDVEDA KAMNIK, ENOTA SONČEK
 VRTEC ANTONA MEDVEDA KAMNIK, ENOTA TINKARA
 VRTEC BELTINCI
 VRTEC BLED
 VRTEC BLED, ENOTA BOHINJSKA BELA
 VRTEC BORISA PEČETA MARIBOR
 VRTEC ČRNUČE, ENOTA GMAJNA
 VRTEC ČRNUČE, ENOTA OSTRŽEK
 VRTEC ČRNUČE, ENOTA SAPRAMIŠKA
 VRTEC ČRNUČE, ENOTA SONČEK
 VRTEC GALJEVICA
 VRTEC GALJEVICA, ENOTA ORLOVA
 VRTEC GALJEVICA, LOKACIJA RIBNIK
 VRTEC IDRJA
 VRTEC ILKE DEVETAK BIGNAMI TOLMIN
 VRTEC IVANA GLINŠKA
 VRTEC JADVIGE GOLEŽ MARIBOR
 VRTEC JELKA
 VRTEC JOŽEFE MASLO ILIRSKA BISTRICA
 VRTEC JOŽICE FLANDER
 VRTEC KOČEVJE, ENOTA BIBA
 VRTEC KOČEVJE, ENOTA BRLOGEC
 VRTEC KOČEVJE, ENOTA ČEBELICA
 VRTEC KOČEVJE, ENOTA KEKEC
 VRTEC KOČEVJE, ENOTA MOJCA
 VRTEC KOČEVJE, ENOTA NARCISA
 VRTEC KOČEVJE, ENOTA OSTRŽEK
 VRTEC LEDINA
 VRTEC LENDAVA - LENDVAI ÓVODA
 VRTEC LITUA, ENOTA GRIČEK
 VRTEC LITUA, ENOTA JURČEK
 VRTEC LITUA, ENOTA KEKEC
 VRTEC LITUA, ENOTA KRESNIČKA
 VRTEC LITUA, ENOTA MEDVEDEK
 VRTEC LITUA, ENOTA NAJDIHOJCA
 VRTEC LITUA, ENOTA SONČEK
 VRTEC LITUA, ENOTA TAČEK
 VRTEC LITUA, ENOTA ZELENA HIŠA
 VRTEC LJUTOMER
 VRTEC LJUTOMER, ENOTA GRESOVŠČAK
 VRTEC MANKA GOLARJA GORNJA RADGONA,
 ENOTA KOCLJEVA 4
 VRTEC MANKA GOLARJA GORNJA RADGONA,
 ENOTA ČREŠNJEVCI
 VRTEC MANKA GOLARJA GORNJA RADGONA,
 ENOTA KOCLJEVA 2
 VRTEC MANKA GOLARJA GORNJA RADGONA,
 ENOTA NEGOVA
 VRTEC MAVRICA IZOLA
 VRTEC MAVRICA VOJNIK
 VRTEC MEDVODE
 VRTEC MENGEŠ
 VRTEC MIŠKOLIN, ENOTA NOVO POLJE
 VRTEC MIŠKOLIN, ENOTA RJAVA CESTA
 VRTEC MIŠKOLIN, ENOTA SNEBERJE
 VRTEC MIŠKOLIN, ENOTA ZAJČJA DOBRAVA
 VRTEC MIŠKOLIN, ENOTA ZAJČJA DOBRAVA 2
 VRTEC MOJCA, ENOTA KEKEC
 VRTEC MOJCA, ENOTA MUCA
 VRTEC MOJCA, ENOTA ROŽLE
 VRTEC MOJCA, ENOTA TINKARA
 VRTEC MORJE LUCIJA
 VRTEC MURSKA SOBOTA, ENOTA GOZDIČEK
 VRTEC MURSKA SOBOTA, ENOTA KRTEK
 VRTEC MURSKA SOBOTA, ENOTA MIŠKE
 VRTEC MURSKA SOBOTA, ENOTA RINGARAJA
 VRTEC MURSKA SOBOTA, ENOTA ROMANO
 VRTEC MURSKA SOBOTA, ENOTA SRNICA
 VRTEC MURSKA SOBOTA, ENOTA URŠKA
 VRTEC NAJDIHOJCA, ENOTA ČENČA
 VRTEC NAJDIHOJCA, ENOTA SRNICA
 VRTEC NAJDIHOJCA, ENOTA VEVERIČKA
 VRTEC OTONA ŽUPANČIČA LJUBLJANA,
 ENOTA ČEBELICA
 VRTEC OTONA ŽUPANČIČA LJUBLJANA,
 ENOTA ČURIMURI
 VRTEC OTONA ŽUPANČIČA LJUBLJANA,
 ENOTA MEHURČKI
 VRTEC OTONA ŽUPANČIČA LJUBLJANA,
 ENOTA RINGARJA
 VRTEC OTONA ŽUPANČIČA LJUBLJANA,
 ENOTA ŽIV-ŽAV
 VRTEC OTONA ŽUPANČIČA MARIBOR, ENOTA LENKA
 VRTEC OTONA ŽUPANČIČA MARIBOR, ENOTA MEHURČKI
 VRTEC OTONA ŽUPANČIČA MARIBOR,
 ENOTA OBLAKOVA
 VRTEC OTONA ŽUPANČIČA SLOVENSKA BISTRICA
 VRTEC OTONA ŽUPANČIČA SLOVENSKA BISTRICA,
 ENOTA CICIBAN

VRTEC OTONA ŽUPANČIČA SLOVENSKA BISTRICA,
ENOTA ČEBELICA
VRTEC OTONA ŽUPANČIČA SLOVENSKA BISTRICA,
ENOTA KEBELJ
VRTEC OTONA ŽUPANČIČA SLOVENSKA BISTRICA,
ENOTA MAKOLE
VRTEC OTONA ŽUPANČIČA SLOVENSKA BISTRICA,
ENOTA MEHURČKI
VRTEC OTONA ŽUPANČIČA SLOVENSKA BISTRICA,
ENOTA OPLOTNICA
VRTEC OTONA ŽUPANČIČA SLOVENSKA BISTRICA,
ENOTA PIKAPOLONICA
VRTEC OTONA ŽUPANČIČA SLOVENSKA BISTRICA,
ENOTA PRAGERSKO
VRTEC OTONA ŽUPANČIČA SLOVENSKA BISTRICA,
ENOTA PRIHOVA
VRTEC OTONA ŽUPANČIČA SLOVENSKA BISTRICA,
ENOTA SONČEK
VRTEC OTONA ŽUPANČIČA SLOVENSKA BISTRICA,
ENOTA SPODNJA POLSKAVA
VRTEC OTONA ŽUPANČIČA SLOVENSKA BISTRICA,
ENOTA STUDENICE
VRTEC OTONA ŽUPANČIČA SLOVENSKA BISTRICA,
ENOTA TINJE
VRTEC OTONA ŽUPANČIČA SLOVENSKA BISTRICA,
ENOTA ZG. LOŽNICA
VRTEC OTONA ŽUPANČIČA SLOVENSKA BISTRICA,
ENOTA ZG. POLSKAVA
VRTEC PEDENJPED, ENOTA JANČE
VRTEC PEDENJPED, ENOTA LIPOGLAV
VRTEC PEDENJPED, ENOTA KAŠELJ
VRTEC PEDENJPED, ENOTA VEVČE
VRTEC PEDENJPED, ENOTA ZADVOR
VRTEC PEDENJPED, ENOTA ZALOG
VRTEC POBREŽJE MARIBOR, ENOTA BREZJE
VRTEC POBREŽJE MARIBOR, ENOTA ČEBELICA
VRTEC POBREŽJE MARIBOR, ENOTA GRINIČ
VRTEC POBREŽJE MARIBOR, ENOTA MOJCA
VRTEC POBREŽJE MARIBOR, ENOTA NAJDIHOJCA
VRTEC POBREŽJE MARIBOR, ENOTA OB GOZDU
VRTEC POSTOJNA
VRTEC PRI OŠ ADAMA BOHORIČA BRESTANICA
VRTEC PRI OŠ DUŠANA MUNIHA MOST NA SOČI
VRTEC RIBNICA
VRTEC SEŽANA
VRTEC STUDENCI MARIBOR
VRTEC STUDENCI MARIBOR, ENOTA IZTOKOVA
VRTEC STUDENCI MARIBOR, ENOTA LIMBUŠ
VRTEC STUDENCI MARIBOR, ENOTA PEKRE
VRTEC STUDENCI MARIBOR, ENOTA POLJANE
VRTEC STUDENCI MARIBOR, ENOTA RADVANJE
VRTEC ŠENTJUR
VRTEC ŠENTVID
VRTEC ŠKRATEK SVIT VODICE
VRTEC ŠOŠTANJ
VRTEC ŠOŠTANJ, ENOTA BARBKA
VRTEC ŠOŠTANJ, ENOTA BIBA
VRTEC ŠOŠTANJ, ENOTA BIBICA
VRTEC ŠOŠTANJ, ENOTA BRINA
VRTEC ŠOŠTANJ, ENOTA LUČKA
VRTEC ŠOŠTANJ, ENOTA MOJCA
VRTEC ŠOŠTANJ, ENOTA URŠKA
VRTEC TEZNO, ENOTA LUPINICA
VRTEC TEZNO, ENOTA MEHURČKI
VRTEC TEZNO, ENOTA MIŠMAŠ
VRTEC TEZNO, ENOTA PEDENJPED
VRTEC TRBOVLJE, ENOTA BARBARA
VRTEC TRBOVLJE, ENOTA MOJCA
VRTEC TREBNJE, ENOTA KEKEC
VRTEC TREBNJE, ENOTA MIŠKA

VRTEC TREBNJE, ENOTA MOJCA
VRTEC TREBNJE, ENOTA OSTRŽEK
VRTEC TREBNJE, ENOTA ROMANO
VRTEC TREBNJE, ENOTA VIDEK
VRTEC URŠA DOMŽALE
VRTEC VODMAT, ENOTA KLINIČNI CENTER
VRTEC VRHOVCI, ENOTA BRDO
VRTEC VRHOVCI, ENOTA ROŽNIK
VRTEC VRHOVCI, ENOTA VRHOVCI
VVZ KEKEC GROSUPLJE, ENOTA KEKEC
VVZ KEKEC GROSUPLJE, ENOTA KOSOBRAIN
VVZ KEKEC GROSUPLJE, ENOTA MOJCA
VVZ KEKEC GROSUPLJE, ENOTA PASTIRČEK
VVZ KEKEC GROSUPLJE, ENOTA PIKA ŠMARJE-SAP
VVZ KEKEC GROSUPLJE, ENOTA ROŽLE
VVZ KEKEC GROSUPLJE, ENOTA TINKARA
VVZ KEKEC GROSUPLJE, ENOTA TROBENTICA
VVZ KEKEC GROSUPLJE, ENOTA ZVONČEK

SREDNJE ŠOLE

BIOTEHNIŠKA ŠOLA MARIBOR
BIOTEHNIŠKI CENTER NAKLO
DIJAŠKI DOM DRAVA MARIBOR
DIJAŠKI DOM IVANA CANKARJA LJUBLJANA
EKONOMSKA ŠOLA MURSKA SOBOTA
GIMNAZIJA CELJE - CENTER
GIMNAZIJA IN SREDNJA KEMIJSKA ŠOLA RUŠE
GIMNAZIJA IN SREDNJA ŠOLA RUDOLFA MAISTRA KAMNIK
GIMNAZIJA JURIIJA VEGE
GIMNAZIJA KOČEVJE
GIMNAZIJA LEDINA
GIMNAZIJA LITVIJA
GIMNAZIJA MURSKA SOBOTA
GRM NOVO MESTO - CENTER BIOTEHNIKE IN TURIZMA
IC PIRAMIDA - SŠ ZA PREHRANO IN ŽIVILSTVO
II. GIMNAZIJA MARIBOR
SREDNJA PROMETNA ŠOLA MARIBOR
SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO IN TURIZEM CELJE
SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO IN TURIZEM MARIBOR
SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO IN TURIZEM RADENCI
SREDNJA ŠOLA ZAGORJE
SREDNJA ZDRAVSTVENA ŠOLA CELJE
SREDNJA ZDRAVSTVENA ŠOLA LJUBLJANA
ŠC CELJE - SREDNJA ŠOLA ZA GRADBENIŠTVO IN
VAROVANJE OKOLJA
ŠC CELJE - SREDNJA ŠOLA ZA STORITVENE
DEJAVNOSTI IN LOGISTIKO
ŠC LJUBLJANA - SREDNJA LESARSKA ŠOLA
ŠC NOVO MESTO - SREDNJA GRADBENA IN LESARSKA
ŠOLA
ŠC NOVO MESTO - SREDNJA STROJNA ŠOLA
ŠC VELENJE
ŠC VELENJE - RUDARSKA ŠOLA

CŠOD

CŠOD - DOM AJDA
CŠOD - DOM ČEBELICA
CŠOD - DOM GORENJE
CŠOD - DOM KAVKA
CŠOD - DOM MEDVED
CŠOD - DOM PECA
CŠOD - DOM RADENCI
CŠOD - DOM RAK
CŠOD - DOM ŠKORPIJON
CŠOD - DOM ŠTRK
CŠOD - DOM VOJSKO

SODELOVANJE S PARTNERJI IN PODPORNIKI

TelekomSlovenije

GEN
ENERGIJA

Bitea
Ecologie
INŽENIRING IN STORITVE d.o.o.

KNAUF INSULATION

 M Tehnika

PHILIPS

Telekom Slovenije, GEN Energija, Tetra Pak, Družba Coca Cola Hellenic in Ministrstvo za okolje in prostor, Semenarna, Bitea, Knauf Insulation, Philips, Henkel Slovenija v sodelovanju z M Tehnika

Društvo DOVES - FEE Slovenia
Program Ekošola

Zavrti 2, SI-1234 Mengeš

T: 059 955 550 | M: 031 323 332 | E: info@ekosola.si | W: www.ekosola.si

